

National Library
of Sweden

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

x A

S.O.U.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1941:19
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE

ANGÅENDE

FISKARENAS EKONOMISKA ORGANISATION OCH REGLERING AV FISKMARKNADEN

avgivet den 27 juni 1941

av

1940 års fiskerikommitté

STOCKHOLM
1941

Statens offentliga utredningar 1941

Kronologisk förteckning

1. Sociala försvarsberedskapskommittén. Betänkande. Del 3. Förslag till krigspensionsförordning m. m. Beckman. 120 s. Fö.
2. Betänkande med förslag rörande restaureringen av Uppsala domkyrka. Uppsala, Almqvist & Wiksell. 82 s. 16 pl. E.
3. Åtgärder för bekämpande av homosexualitetens samhällsfarliga yttringar. Norstedt. 58 s. Ju.
4. Utredning angående byggnadskostnaderna. Beckman. viij, 386 s. S.
5. Betänkande med allmänna riktlinjer för åstadkommande av tidigare inbetalning av utskylder. Del 1. Marcus. 522 s. Fi.
6. Betänkande med allmänna riktlinjer för åstadkommande av tidigare inbetalning av utskylder. Del 2. Marcus. 143 s. Fi.
7. Förslag till rättegångsbalk av Kungl. Maj:t den 14 februari 1941 godkänt såsom grundval för processlagberedningens fortsatta verksamhet. Norstedt. iv, 530 s. Ju.
8. Lagberedningens förslag till lag om aktiebolag m. m. 1. Lagtext. Norstedt. vij, 141 s. Ju.
9. Lagberedningens förslag till lag om aktiebolag m. m. 2. Motiv. Norstedt. 720 s. Ju.
10. 1938 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen. Marcus. 435 s. Fi.
11. Betänkande med förslag om inrättande av en statlig brandskola m. m. Beckman. 63 s. K.
12. Betänkande med förslag till förstatligande av den allmänna väghållningen på landet m. m. Beckman. 276 s. K.
13. Förslag till revision av den svenska evangelieboken. Norstedt. viij, 478 s. E.
14. Betänkande med utredning och förslag till åtgärder för främjande av hantverk och småindustri. Marcus. 127 s. H.
15. Betänkande rörande bekämpande av väggohyra. Idun. (4), 120 s. S.
16. Betänkande angående vattenförorening. 2. Tekniska och biologiska utredningar. Norstedt. 288 s. Ju.
17. Betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen. Del 1. Lönegraderna A 1—A 29. Norstedt. 134 s. Fi.
18. Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdda krisen. Del. 1. Tiden augusti 1939—juni 1940. Idun. 436 s. Fo.
19. Betänkande angående fiskarenas ekonomiska organisation och reglering av fiskmarknaden. Marcus. 73 s. Jo.

Anm. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet, Jo. = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1941: 19
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

BETÄNKANDE

ANGÅENDE

FISKARENAS EKONOMISKA ORGANISATION OCH REGLERING AV FISKMARKNADEN

avgivet den 27 juni 1941

av

1940 års fiskerikommitté

STOCKHOLM 1941
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG
418058

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet.

Den 7 juli 1939 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för jordbruksdepartementet att tillkalla högst åtta sakkunniga personer med uppgift att såsom organisationskommitté tillvarataga fiskarenas gemensamma intressen samt att efter departementschefens närmare bestämmande vidtaga erforderliga åtgärder för bildandet av en riksorganisation för fiskare.

Med stöd av detta bemyndigande tillkallade departementschefen den 1 februari 1940 såsom ledamöter i kommittén landshövdingen C. E. A. Mannerfelt, tillika ordförande, ordföranden i Svenska ostkustfiskarnas centralförbund fiskaren H. Myrgren, Hudiksvall, ordföranden i Östergötlands fiskförsäljningsförening u. p. a. F. A. Jonsson, Norrköping, ombudsmännen hos Svenska västkustfiskarnas centralförbund S. Corneliusson, Öckerö, och L. Konradsson, Smögen, ordföranden i Svenska insjöfiskarnas centralförbund fiskmästaren G. Arvidsson, Motala verkstad, ordföranden i Sveriges ålfiskares andelsförening u. p. a. ryttmästaren G. Ulfsparre, Em, Påskallavik, samt ordföranden i Malmöhus läns ålfiskares andelsförening u. p. a. fiskaren H. Levin, Kämpinge, Kungstorp.

Såsom sekreterare hos kommittén förordnade departementschefen den 1 februari 1940 disponenten K. Martin, Vaxholm. Härjämte har departementschefen till biträde åt kommittén den 21 januari 1941 förordnat verkställande tjänstemannen hos lånenämnden för sekundär jordbrukskredit, Torsten Stjernberg, som medverkat särskilt vid utarbetandet av författningsförslagen.

Kommitterade — vilka antagit benämningen 1940 års fiskerikommitté — få härmed vördsamt överlämna ett betänkande angående fiskarenas ekonomiska organisation och reglering av fiskmarknaden.

Härjämte kan upplysningsvis meddelas, att kommitterade eller särskilda, bland kommitterade utsedda delegationer haft överläggningar rörande i be-

tänkandet avhandlade spörsmål med målsmän för olika därav berörda yrkesgrupper. Sålunda ha sammanträden hållits i Stockholm, Göteborg och Örnsköldsvik med representanter för olika fiskareorganisationer ävensom i Göteborg med representanter för fiskhandelns organisationer.

Stockholm den 27 juni 1941.

CARL MANNERFELT.

HILMER MYRGREN. FOLKE JONSSON. SAM. CORNELIUSSON.

LAMBERT KONRADSSON. GOTTFRID ARVIDSSON.

G. ULFSPARRE. HANS LEVIN.

Karl Martin.

Torsten Stjernberg.

MOTIV

1. Inledning.

Det svenska fiskets omfattning och betydelse för folkförsörjningen.

Till belysande av det svenska fiskets omfattning och dess betydelse för folkförsörjningen må följande uppgifter ur den officiella statistiken här återgivas.

Vad *saltsjöfisket* angår utövades år 1938 sådant fiske såsom huvudyrke av 13 717 personer och såsom binäring av 9 815 personer eller tillsammans av 23 532 personer. Främst ifråga om antalet yrkesfiskare kommer Göteborgs och Bohus län med 6 027 motsvarande 43·9 procent av hela antalet, varefter följa Kalmar län med 1 285, Blekinge län med 1 144, Malmöhus län med 1 025, Gävleborgs län med 904, Stockholms län med 748, Hallands län med 559, Västernorrlands län med 536, Kristianstads län med 321, Gotlands län med 240, Norrbottens län med 230, Östergötlands län med 229, Uppsala län med 211, Västerbottens län med 190 och Södermanlands län med 68. Med avseende på binäringsfiskarenas antal kommer Kalmar län främst med 2 260, Stockholms län därnäst med 1 671, Göteborgs och Bohus län med 1 101, Östergötlands län med 907, Gotlands län med 862, Blekinge län med 610, varefter följa Norrbottens län med 476, Västerbottens län med 437, Västernorrlands län med 373, Kristianstads län med 272, Södermanlands län med 236, Malmöhus län med 228, Hallands län med 196, Uppsala län med 125 samt Gävleborgs län med 61. En sammanställning av de båda slagen av fiskare, mellan vilka gränsen enligt sakens natur mången gång är svävande, ger vid handen, att yrkesfiskarena utgöra flertal i västra och sydligaste Sverige samt i Uppsala, Gävleborgs och Västernorrlands län, under det att vid Östersjökusten i övrigt binäringsfiskarena äro vida övervägande i antal.

Saltsjöfiskarena begagna enligt nyssnämnda statistik i sin yrkesutövning redskap och båtar till ett värde av i runt tal 53 530 000 kronor, därav redskap för 21 457 000 kronor och båtar för 32 073 000 kronor.

Den totala fångsten av saltsjöfisket år 1938 beräknas till 124 175 000 kg, varav 122 418 000 kg fisk och 1 757 000 kg skaldjur. Över hälften av fångstmängden eller 67 695 000 kg utgöres av sill eller strömming. Därefter följa i ordning efter mängden torsk, skarpsill, kolja, vitling, makrill, långa, flundra, ål, rödtunga och rödspätta. Det totala fångstvärdet uppskattas till

31 677 000 kronor, varav belöper å fisk 29 844 000 kronor samt å skaldjur 1 833 000 kronor. En procentuell fördelning på olika kustområden av den totala fångstkvantiteten lämnar följande resultat, nämligen för ostkusten 27·6 procent, för sydkusten 8·6 procent, för kustområdet vid Öresund och Skälderviken 1·0 procent, för Hallands- och Bohuslänskusten 51·1 procent. Återstående 11·7 procent belöper på Nordsjöfisket och på än avlägsnare fångstområden. Fångstvärdet fördelar sig efter motsvarande grunder med 28·8 procent å ostkusten, 10·2 procent å sydkusten, 1·5 procent å kustområdet vid Öresund och Skälderviken samt 43·6 procent å Hallands- och Bohuslänskusten, varjämte övriga 15·9 procent redovisas för det egentliga havsfisket.

Medelpriset till fiskarena för all fångst utgjorde för saltsjöfiskets del år 1938 25·5 öre per kg. För sill och strömming var medelpriset samma år 15·5 öre per kg.

För *insjöfiskets* vidkommande föreligger ingen fullständig statistik. År 1923, det sista för vilket uppgifter rörande insjöfisket varit intagna i Sveriges officiella statistik, beräknades fångstkvantiteten i sötvattensfisket till omkring 6·5 miljoner kg förutom inemot 350 000 tjog kräftor, allt med ett sammanlagt beräknat värde av nära 7·5 miljoner kronor. Icke heller då voro emellertid primäruppgifterna fullständiga. Enligt en av byråchefen Gunnar Alm med stöd av resultaten från fiskeribokföringsverksamheten år 1936 gjord beräkning skulle sötvattensfisket kunna uppskattas till c:a 10 miljoner kg med ett värde av 11·5 miljoner kronor.

En noggrann beräkning av totalvärdet per år av svenskfångad fisk och skaldjur låter sig ej göra med hänsyn dels till den ovanberörda ofullständigheten i statistiken för sötvattensfisket, dels ock till den omständigheten att de kvantiteter, som förbrukas i fiskarenas egna hushåll, ej i allmänhet redovisas i statistiken. Om insjöfiskets fångstvärde beräknas till ett tiotal miljoner kronor, skulle det svenska fiskets årliga avkastning i sin helhet icke obetydligt överstiga 40 miljoner kronor.

En undersökning rörande den större eller mindre betydelse de olika fiskslagen ha för länen ger vid handen, att i flertalet kustlän sill och strömming är den viktigaste fisksorten ekonomiskt sett. Undantag härifrån utgöra dels Norrbotten, där laxen är den ojämförligt viktigaste fisksorten, dels Kalmar läns södra del samt Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län, där ålen representerar det största värdet.

Statistiska uppgifter angående import och export av fisk.

Importen till Sverige av fisk och skaldjur har sedan gammalt haft en stor betydelse. Enligt den officiella statistiken, avseende år 1939, uppgick denna import till sammanlagt 54 miljoner kg, representerande tillhopa 27 miljoner kronor. Importen har huvudsakligen skett från Island, Norge, Danmark, Finland och Estland. Enbart från Island importerades i runt tal 23 miljoner kg fisk, huvudsakligen salt eller kryddad sill.

Fiskexporten steg under 1939 till ej mindre än 36 miljoner kg, i värde motsvarande 10 miljoner kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till år 1938 med nära 10 miljoner kg. Den ojämförligt största köparen av svensk exportfisk är Tyskland. Även såvitt angår importen överstiger 1939 års siffror motsvarande siffror för år 1938 ehuru ej i samma proportion som beträffande exporten. I vad mån de av stormaktskriget framkallade extraordinära förhållandena på utlandshandelns område inverkat på fiskmarknaden undandrar sig tillförlitligt bedömande. Några siffror för år 1940, vilka skulle vara ägnade att belysa denna fråga, föreligga ej ännu. Emellertid har kriget givetvis i avsevärd mån förlamat utrikeshandeln med fisk.

I den ovan återgivna exportstatistiken ingå ej sådana fångster, som huvudsakligen av fiskare från Göteborgs och Bohus län från fångstplatsen direkt ilandförts i utländska hamnar. Dessa av svenska fiskare direkt utlandsförsålda partier, avseende huvudsakligen sill, kolja och rödspätta, beräknas år 1938 — senare uppgifter äro ej tillgängliga — till 16 miljoner kg med ett sammanlagt värde av i det närmaste 3 miljoner kronor.

Såsom förut nämnts uppgår den totala mängden av svenska fiskares fångster till c:a 124 miljoner kg — insjöfisket dock oräknat. I nämnda kvantitet ingår även den svenskfångade, direkt utlandsförsålda fisken. Frånräknas sist åsyftade fiskpartier, 16 miljoner kg, samt övriga exportkvantiteter, 36 miljoner kg, återstår en kvantitet av 72 miljoner kg. Denna myckenhet jämte vad som importerats, alltså sammanlagt 126 miljoner kg fisk och skaldjur, har under ett år funnit avsättning inom landet. Den inhemska fiskmarknadens dominerande betydelse för det svenska fisket torde härav med all tydlighet framgå. I den mån exportmöjligheterna till följd av nu rådande förhållanden bli begränsade, torde möjligheterna för avsättning av svenskfångad fisk inom landet bli av än större betydelse för fiskerinäringens utövare.

Fiskförsäljningens nuvarande organisation.

Handeln med färsk strömming och sill, som fångats i Östersjön och Bottniska viken samt ilandförts vid kusten därav, är sedan år 1934 föremål för särskild statlig reglering. Härom gäller numera kungörelsen den 6 juni 1941 (nr 486). Bestämmelserna innebära i huvudsak att, om fiskare sammansluta sig i ekonomiska producentföreningar, dessa under vissa förutsättningar kunna erhålla Kungl. Maj:ts tillstånd att med ensamrätt för försäljning mottaga strömming och sill, som ilandföres vid ovannämnda kuststräcka. I övrigt gäller enligt samma kungörelse, att partihandel med färsk strömming och sill (handel till återförsäljare i och för deras rörelse med undantag för försäljning, som av producentförening, eller, där sådan ej finnes, av fiskare bedrives med egen fångst till återförsäljare) får bedrivas endast efter tillstånd av statens fiskenämnd. Detaljhandel med färsk strömming och sill (försäljning till konsumenter) får ej idkas, med mindre varan är inköpt från den,

som erhållit tillstånd till partihandel, eller statens fiskenämnd annat medgivit.

Sådant tillstånd att med ensamrätt för försäljning mottaga strömming och sill, som ovan åsyftas, har lämnats tio för ändamålet bildade ekonomiska sammanslutningar av fiskare (s. k. auktoriserade fiskförsäljningsföreningar). Berörda föreningar bedriva även med vederbörligt tillstånd partihandel med strömming och sill. Åtskilliga privata handelsföretag och grossister hava emellertid även erhållit partihandelstillstånd. Försäljningsrabatterna till dessa privata partihandlare ha i allmänhet reglerats genom lokala avtal mellan föreningarna och partihandlarna.

Någon fullständig utredning rörande strömmingsregleringens verkningar och resultat föreligger icke. Enligt vad departementschefen anfört i proposition nr 131 till 1941 års lagtima riksdag förutsättes en sådan utredning skola komma till stånd genom statens fiskenämnd. Till ledning vid bedömandet av denna fråga kan emellertid hänvisas till vissa i sagda proposition anförda jämförande uppgifter beträffande olika fiskslag, nämligen sik, gädda, abborre, flundra och strömming. Uppgifterna, vilka avse årsmedeltalet av fångstmängd och fångstvärde dels under tidsperioden 1930—1934, således under den närmaste tiden före strömmingsregleringens ikraftträdande, dels under perioden 1935—1938, då regleringen varit i kraft, återgivas här:

Fiskslag	Fångstmängd i kg			Fångstvärde i kr.		
	Medeltal för åren		Ökning resp. minskning	Medeltal för åren		Ökning resp. minskning
	1930—34	1935—38		1930—34	1935—38	
Sik	334 000	358 000	+ 7	297 000	282 000	— 5
Gädda	507 000	522 000	+ 3	554 000	514 000	— 7
Abborre	396 000	445 000	+ 12	206 000	198 000	— 4
Flundra	372 000	404 000	+ 9	202 000	216 000	+ 7
Strömming	20 850 000	26 864 000	+ 28	3 089 000	3 961 000	+ 28

Tabellen visar för strömmingens vidkommande en ökning i såväl fångstmängd som fångstvärde av icke mindre än 28 procent, en ökning, till vilken övriga här ovan angivna fiskslag icke kan uppvisa någon motsvarighet. Tager man härjämte i betraktande att medelpriset för strömming under båda perioderna hållit sig oförändrat, medan medelpriset för de övriga fiskslagen under den senare perioden noterats väsentligt lägre än under den förra, kan det sägas, att den starka produktionsökningen av strömming efter regleringens införande helt och hållet tillgodogjorts av fiskarena och att strömmingsregleringen sålunda verkat till fördel för dessa.

Var och en av de tio auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna har i upplandet naturliga gränser för sitt avsättningsområde givna. Försäljning sker emellertid även utom det naturliga avsättningsområdet utan organiserad

samverkan mellan föreningarna, varigenom en viss pristryckande konkurrens vid utbuden uppstått. En av orsakerna till detta förhållande torde vara frånvaron av ett sammanhållande och ledande topporgan, som i samverkan med föreningarna kunde rationellt placera överskottsströmmingen.

Försäljningen av annan fisk än den i ovannämnda förordning åsyftade sker genom av producenterna bildade försäljningsorganisationer eller privata partihandlare. På grund av bristande samverkan mellan de olika företagen på fiskhandelns område uppstå olägenheter såväl för fiskarena själva som för konsumenterna. Frånvaron av en planmässig distribution föranleder ofta onödiga transporter och omkostnader i övrigt, vilka endast fördyra varan utan motsvarande fördel för producenterna.

Å västkusten, där den ojämförligt största fångstmängden färsk fisk försäljes vare sig det gäller den inhemska marknaden eller exporten, sker förstahandsutbuden av fisk företrädesvis enligt auktionssystemet. Fiskauktioner förekomma på följande orter, nämligen Göteborg, Lysekil, Uddevalla, Gravarne, Smögen, Fjällbacka och Strömstad (och, i viss mån, Falkenberg).

Omslutningen vid auktioner i Göteborg under åren 1937—1940 framgår av följande uppställning.

	Försäljningskvantitet, kg	Försäljningsbelopp, kronor
1937	50 684 256	11 197 903·84
1938	48 226 228	12 038 989·51
1939	61 896 002	14 236 549·81
1940	35 784 879	14 563 911·46

Försäljningarna av fisk å övriga auktionsplatser inbragte i runt tal under år 1939 i Lysekil 650 000 kronor, i Uddevalla 45 000 kronor, i Gravarne 293 000 kronor, i Smögen 193 000 kronor och i Strömstad 54 000 kronor. Motsvarande siffror för Lysekil, Gravarne, Smögen, Fjällbacka och Strömstad uppgingo år 1938 till resp. 511 000, 88 000, 166 000, 31 000 och 56 000 kronor.

Auktionssystemet innebär att fiskarena måste avstå från inflytande över prissättningen. Sedan fångsterna ilandförts och överlämnats till auktionshallen, ha fiskarena överlämnat till köparna att bestämma priserna, vilka avsevärt kunna växla från den ena dagen till den andra och till och med under samma dag, beroende på tillgången och andra omständigheter. Då auktionssystemet på sin tid infördes, ansågs det innefatta betydande fördelar för alla parter, framför allt därigenom att det personliga direkta köpslåendet parterna emellan undveks och därigenom att den öppna konkurrensen mellan köparna tillförsäkrade fiskaren ett pris för sina produkter, som direkt motsvarade marknadsläget. Att auktionssystemet så till vida äger vissa företräden framför andra system kan icke förnekas. Det vore dock oriktigt att icke samtidigt peka på vissa med auktionsförsäljningen förenade olägenheter. Det har, särskilt från fiskarehåll, gjorts gällande, att värdet av auktionen så-

som uttryck för efterfrågan å fisk i viss utsträckning elimineras genom samköp och andra konventioner i buden köparna emellan. Auktionen lämnar även ett visst utrymme för spekulation, ej endast från partihandlarnas sida utan i minst lika hög grad bland fiskarena själva. Härigenom blir den betalning, fiskaren kan erhålla för sina fångster, ojämn och slumpbetonad. Ytterligare är att märka, att försäljning av fisk och skaldjur på auktion, åtminstone vad beträffar fiskhamnen i Göteborg, icke är förbehållen fiskarena. Även partihandlare och utländska fiskare kunna där utbjuda fisk- och skaldjurspartier till försäljning. Det lärer sålunda förekomma att handelsmän, som utanför Göteborg i spekulativt syfte gjort inköp av fisk, saluföra de inköpta partierna vid auktionen i Göteborg, och eventuellt — om vid auktionen inköpspriset icke kan nås — inropa varan för egen räkning i förhoppning att senare kunna erhålla ett bättre pris. Att dylika förhållanden, i den mån de förekomma, icke äro till fördel för en sund prisbildning vid fisk- och skaldjursförsäljningen och dessutom kunna verka kvalitetsförsämrande, torde ligga i öppen dag. Bland producenterna torde den meningen vara allmännast företrädd, att en jämnare prissättning på fisk och skaldjur är att föredraga framför de — låt vara ibland vinstgivande — prisfluktuationer, som framkallas genom rådande förhållanden.

På grund av de menliga verkningarna av rådande försäljningssystem i fråga om fiskarenas möjligheter att erhålla skälig betalning för sina fångster har i olika hänseenden påkallats statligt ingripande i prisreglerande syfte. Rörande i sådant hänseende vidtagna åtgärder må till en början erinras om den prisreglering å färsk strömming och sill, som anordnats genom kungörelsen den 30 juni 1937 (nr 646), vilken författning numera ersatts av kungörelsen den 6 juni 1941 (nr 487). Bestämmelserna i sistnämnda kungörelse äro av följande huvudsakliga innebörd.

Auktoriserad producentförening är skyldig att för strömming och sill, som levererats till föreningen, och av denna försålts för konsumtion i färskt tillstånd inom riket, erlägga lägst det pris (minimipris), som av statens fiskenämnd för viss tid fastställes.

Producentförening kan för strömming och sill, som icke kunnat försäljas för konsumtion i färskt tillstånd inom riket eller för rökning och som ej heller rökts i egen rörelse utan försålts för export, saltning, kryddning, till djurföda i färskt tillstånd eller för beredning av kraftfoder eller gödningsämne, erhålla prisutjämningsbidrag efter beslut av statens fiskenämnd. Prisutjämningsbidraget, som utbetalas årsvis i efterskott, skall så bestämmas, att föreningens medlemmar erhålla för den strömming, som ej kunnat säljas inom landet till färskkonsumtion, ett nettomedelpris under året av 10 öre för kg, dock att utjämningsbidraget ej får utgå med högre belopp än med 3·5 öre för kg. Inom område, där producentförening ej finnes, må, där Kungl. Maj:t på förslag av statens fiskenämnd eller efter dess hörande så beslutar, prisreglering anordnas, under förutsättning att till deltagande däri anmäla sig för ändamålet erforderligt antal fiskare. Statens fiskenämnd bestämmer det minimipris, under vilket färsk strömming och sill ej får inom

område för prisreglering av i regleringen deltagande fiskare försäljas för konsumtion i färskt tillstånd inom riket eller för rökning.

För den strömming och sill, som ej kunnat försäljas för sagda ändamål, skall fiskaren äga rätt bekomma den del av minimipriset, som statens fiskenämnd bestämmer. Det belopp, varmed den för sådan strömming och sill erhållna försäljningssumman understiger sagda del, skall till fiskaren utbetalas i form av prisutjämningsbidrag.

Producentförening skall för den myckenhet strömmning och sill, som av föreningen försäljes för konsumtion i färskt tillstånd inom riket eller för rökning m. m., erlägga prisregleringsavgift med 2 procent av det nettopris, föreningen erlagt för sådan till densamma levererad strömming och sill.

Inom område, där producentförening ej finnes och prisreglering är anordnad, skall i prisregleringen deltagande fiskare erlägga prisregleringsavgift med likaledes 2 procent av det belopp, han erhållit vid försäljningen.

Prisregleringsavgiften inbetalas och redovisas till statens fiskenämnd.

Utan stöd av särskild författning ha även i övrigt på åtskilliga håll prisregleringsförsök anställts. Sålunda förekommer på västkusten prisreglering å havskräftor (kejsarhummer) samt kolja, torsk, vitling, lyrtorsk (bleker), gråsej, sandskädda och rödtunga enligt vissa av Kungl. Maj:t angivna grunder. Vidare har reglering av priset å makrill anordnats vid vissa fiskauktioner. Ytterligare förekommer å västkusten prisreglering å sill samt å räkor.

Slutligen är viss prisreglering även anordnad inom Malmöhus och Blekinge län.

Principen vid dessa senare prisregleringsförsök har genomgående varit den, att fiskarena tillförsäkrats visst minimipris. För de kvantiteter, som måste försäljas under minimipriset, utbetalas till producenterna pristilläggg med anlitande av fiskarenas bidrag och för ändamålet anvisade anslag, varigenom ett skäligt nettomedelpris beräknas kunna erhållas för den saluförda fisken. Såvitt angår prisregleringen å västkusten är förfarandet så ordnat, att överskottsfisken omhändertages av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, som söker finna avsättning för densamma utanför den vanliga färskmarknaden till bästa möjliga pris.

För samtliga prisregleringar gäller att däri deltagande fiskare ålagts bidraga till kostnaderna för regleringens genomförande med viss kvotdel av bruttoförsäljningspriset å fisk, som försålts till lägst minimipriset. Emellertid föreligger icke skyldighet att deltaga i prisreglering, i det att bidragsplikten och den däremot svarande rätten att tillgodonjuta prisutjämningsbidrag är beroende på frivilligt åtagande. Samtliga inom prisregleringsområdet verksamma fiskare äro emellertid skyldiga att iakttaga bestämmelserna om minimipriset.

Rörande utfallet av genomförda prisregleringar kan hänvisas till nedanstående tablåer avseende *år 1939:*

a) Prisreglering å strömming och sill vid ostkusten.

	Antal fiskare	Erlagda prisregleringsavgifter		Uppburna prisutjämningsbidrag	
		Totalbelopp	Belopp pr fiskare kronor	Totalbelopp	Belopp pr fiskare kronor
Producentföreningarnas områden	4 015	85 655·76	21·91	190 115·73	59·64
Havsfiskeföreningarnas områden (Blekinge och Skånekusten)..	1 055	14 432·97	13·68	34 612·66	23·08
Summa	5 070	100 088·73	—	224 728·39	—

Skillnaden mellan uppburna prisutjämningsbidrag och erlagda prisregleringsavgifter uppgår till kronor 124 639·66, vilket belopp sålunda utgör statens utgifter i anledning av dessa prisregleringar.

b) Prisregleringar å västkusten.

Statens utgifter utgjorde

vid prisreglering å havskräfta samt kolja, torsk m. fl. fiskslag kronor 104 719·54
vid prisreglering å makrill vid auktionerna i Göteborg m. fl. orter ..... » 73 244·42
vid prisreglering å skarpsill..... » 151 223·37

Summa kronor 329 187·33

De av fiskarena i anledning av dessa prisregleringar inbetalade regleringsavgifterna uppgingo till sammanlagt kronor 116 863·71.

Vid prisregleringar å garnsill samt å motortrål- och snurrevadssill uppstod — då all saluförd sill uppnådde minimipriset — en behållning å sammanlagt kronor 21 557·60.

Exporten av strömming handhaves å ostkusten dels av Ostkustfiskarnas exportförening och dels av en privat exportör i Västervik. Ålexporten sker dels genom fiskarenas ålförsäljningsföreningar och dels av privata exportörer. För västkustens vidkommande sker exporten av fisk huvudsakligast genom privata exportörer. Den export av insjöfisk, som förekommer, sker huvudsakligast av privata exportörer.

Å den utländska exportmarknaden uppträda således samtidigt flera svenska anbudsgivare, vilket medför en viss pristryckande verkan vid utbudens avgivande.

Nuvarande ekonomisk föreningsrörelse inom fisket.

Det torde vara lämpligt att här redovisa de ekonomiska sammanslutningar bland fiskare, som för närvarande finnas, i den mån uppgifter härom kunnat erhållas.

Vad beträffar *ostkusten* må först nämnas de auktoriserade fiskförsäljningsföreningar, som bildats i samband med strömmingsregleringen, nämligen Stockholms läns, Uppsala läns, Södermanlands läns, Östergötlands, Västerviks, Södra Kalmar läns, Gotlands, Gävleborgs läns, Sundsvalls och Ångermanlands fiskförsäljningsföreningar u. p. a. med till varje förening

hörande underavdelningar. Vidare antecknas följande fiskförsäljningsföreningar nämligen Skellefteå fiskförsäljningsförening u. p. a., Fiskförsäljningsföreningen i Piteå u. p. a., Luleå fiskförsäljningsförening u. p. a., Kalix fiskares försäljningsförening u. p. a. samt Sveriges Ålfiskares andelsförening u. p. a., Kalmar. Ostkustfiskarnas exportförening u. p. a. utgör en sammanslutning av ovannämnda auktoriserade fiskförsäljningsföreningar, med undantag av Västerviks fiskförsäljningsförening, och bedriver, såsom framgår av namnet, export av fisk, huvudsakligast strömming. För Västerbottens län är en fiskförsäljningsförening under bildande, som avses skola erhålla auktorisation för strömmingsförsäljning.

För *sydkustens* vidkommande finnas följande sammanslutningar, nämligen Kristianstads läns ålfiskareförening u. p. a., Sandhammareortens ålfiskareförening u. p. a., Malmöhus läns ålfiskares andelsförening u. p. a. samt Limhamns fiskareförening u. p. a., Öresund.

Vad vidare angår *västkusten* redovisas följande sammanslutningar, nämligen Varbergsfiskarnas andelsförening u. p. a., Varberg, Föreningen Svensk andelsfisk u. p. a., Göteborg, Storsjöfiskarnas försäljningsförening u. p. a., Göteborg (spillånga och kabeljo), Fjällbackafiskarnas andelsförening u. p. a., Havstenssunds fiskareförening u. p. a., Strömstads kooperativa fiskareförening u. p. a. (räkor), Hogdals kooperativa fiskareförening u. p. a., Strömstad (räkor), Svenska vätskustfiskarnas centralförbund med avdelningar (ombesörjer kollektiv försäljning av ål, hummer, havskräftor, räkor samt s. k. skrapfisk). Dessutom finnas följande andelsföreningar (strandkassor m. fl.) för inköp och försäljning av fiskredskap och andra förbrukningsartiklar för fisket, nämligen Fiskarnas andelsförening u. p. a., Falkenberg, Bua fiskarnas inköpsförening u. p. a., Önnereds andelsförening u. p. a., Fiskebäcks andelsförening u. p. a., Styrsö Tånge fiskares andelsförening u. p. a., Hönö Klova hamn- och strandkassa u. p. a., Hönö Röds fiskehamnsförening u. p. a., Öckerö fiskares andelsförening u. p. a., Hälsö strandkassa och andelsförening u. p. a., Björkö hamn- och fiskareförening u. p. a., Knippla fiskares andelsförening u. p. a., Rörö strandkassa och andelsförening u. p. a., Åstols strandkassa och andelsförening u. p. a., Dyrön strandkassa u. p. a., Rönnängs fiskebåtsaffär u. p. a., Klädesholmens fiskareförening u. p. a., Kyrkesunds östra hamn- och fiskareförening u. p. a., Mollösunds andelsförening u. p. a., Gullholmens fiskareförening u. p. a., Smögens fiskareförening u. p. a.

Insjöfisket representeras av följande sammanslutningar, nämligen Svenska insjöfiskarnas försäljningsförening u. p. a., till vilken förening äro anslutna Stockholms läns insjöfiskares försäljningsförening u. p. a., Uppsala läns insjöfiskares försäljningsförening u. p. a., Södermanlands läns insjöfiskares försäljningsförening u. p. a., Västra Mälarens fiskförsäljningsförening u. p. a., Västeråsortens fiskförsäljningsförening u. p. a., Eskilstunaortens fiskförsäljningsförening u. p. a. samt Malmöhus läns fiskförsäljningsförening u. p. a. Kring Hjälmaren uppges dessutom två försäljningsföreningar och kring Vänern nio vara under bildande, vartill kommer en i Jämtland.

2. Förslag.

Allmänna synpunkter på frågan om fiskmarknadens reglering.

Av vad i det föregående anförts torde ha framgått, att de nuvarande förhållandena å fiskmarknaden äro allt annat än tillfredsställande. Ur producenternas synpunkt framträda olägenheterna framför allt i den ojämna prissättningen i förstahandsutbuden av färsk fisk och i de bekymmer för näringens utövare i fråga om möjligheterna att vinna en jämn och tryggad utkomst, som härav framkallas. Men bristerna i organisationen beträffande fiskfångsternas distribution och avsättning äro även till skada för konsumenterna, vilka få betala ett högre pris för varan på grund av onödiga omkostnader. Det kan utan tvivel med fog sägas att nu rådande förhållanden även ur samhällsekonomisk synpunkt lämna åtskilligt övrigt att önska, bland annat i avseende å tillgodogörandet av hemförda fångster. Vad från statsmakternas sida hittills åtgjorts i syfte att skapa en bättre ordning på fiskmarknaden, har, ehuru av stor betydelse, icke kunnat medföra den rationalisering, som är önskvärd för att tillförsäkra näringens utövare skälig inkomst och samtidigt tillgodose befogade anspråk från andra intressegrupper. Ett starkare ingripande från statsmakternas sida är enligt kommitterades mening av behovet påkallat, om ett fastare grepp över prisbildningen i allmänhet beträffande fisk skall kunna erhållas.

Den väsentliga orsaken till de brister, som vidlåda de nuvarande förhållandena på fiskmarknaden, är enligt kommitterade att söka i frånvaron av effektiv samverkan mellan producenterna. Andra grenar av livsmedelsproduktionen, ja, det svenska näringslivet överhuvud taget har att uppvisa mångfaldiga exempel på organiserad samverkan mellan producenterna och dennas betydelse för produktionens rationella ordnande. Till följd av bristen på samgående bland fiskarena har distributionsapparaten blivit onödigt vidlyftig. Transporterna bestämmas sålunda icke på grundval av en samlad överblick över marknadsläget i landet under hänsynstagande till överskotts- och underskottsområden utan ordnas ofta tämligen planlöst. Exempel saknas icke på att, när ett fiskparti försänts från en ort till en annan, samtidigt från den senare orten transporterats motsvarande kvantitet av samma fiskslag till den förra orten för avsättning därstädes. Att det rådande systemet medför dryga försäljningsomkostnader till förfång för konsumenten ligger i öppen dag. Genom en förenkling av distributions- och försäljningssystemet skulle sådana omkostnader i stor utsträckning kunna undvikas och utrymme beredas för en ökad inkomst åt fiskerinäringens utövare utan att därför varans pris i konsumentens hand behövde höjas.

Den eftersträvade rationaliseringen av fiskmarknaden synes bäst kunna vinnas genom organiserad samverkan mellan landets alla fiskare, vilka därigenom även skulle bli i stånd att bättre tillvarataga sina intressen med avseende å fiskhandeln. Man har att beakta att fisken är en ömtålig vara, som i färskt tillstånd snabbt måste vinna avsättning för att överhuvud taget kunna säljas. Denna omständighet kan av fiskhandelns män i vissa situationer utnyttjas till nackdel för producenten, som ej har annat val än att godtaga det pris som bjudes. Ett skydd för producenten är i ett dylikt läge önskvärt.

En nydaning av förhållandena på fiskmarknaden av antydd art behöver icke ske på bekostnad av konsumentintresset. Från konsumtionshåll torde ej resas andra krav än att varan tillhandahålles till god kvalitet och till skäligt pris. Även om rationaliseringen främst syftar till förbättrade villkor för producenterna, är därmed icke uteslutet att densamma kunde resultera i lägre minutpriser och sålunda bli till fördel även för konsumenterna.

Till förmån för en reglering av fiskmarknaden genom samverkan mellan fiskarena själva tala erfarenheterna från de kooperativa jordbruksorganisationerna. Särskilda, hela riket omspännande producentorganisationer finnas ju för olika grenar av jordbruksnäringen, exempelvis för slakteriprodukter, mejeriprodukter, äggproduktionen, fruktodlingen etc. Det torde vara tillräckligt ådagalagt, att dessa näringsidkare genom sina organisationer kunnat vinna avsevärt förbättrade villkor utan anlitande av höjda konsumtionspriser samt att den med organisationernas hjälp genomförda rationaliseringen även ur samhällsekonomiska synpunkter blivit till nytta. Möjligheten att jämväl för fiskets del åstadkomma liknande resultat är icke utesluten.

Betydelsen av ökade möjligheter att tillvarataga fiskfångsterna blir under rådande kristid särskilt framträdande, ehuru de i det följande framlagda förslagen närmast taga sikte på normala förhållanden.

Det är i detta sammanhang av intresse att ur här berörda synpunkter taga del av erfarenheterna av strömmingsregleringen. Någon fullständig utredning rörande verkningarna av densamma föreligger icke. Tillgängliga uppgifter, återgivna i Kungl. Maj:ts prop. nr 131: 1941, giva emellertid vid handen att — bortsett från tiden efter stormaktskrigets utbrott och de speciella förhållanden som därmed inträtt — strömmingsproduktionen under regleringstiden ökat med 28 procent, samt att merinkomsten härav helt och hållet kommit fiskarena till godo. En jämförelse med vissa andra fiskslag, nämligen sik, gädda, abborre och flundra, beträffande vilka handeln icke varit reglerad, ger såsom ovan antytts vid handen, att jämväl för dessa fiskslag under samma tid en produktionsökning förekommit, men denna har ej ekonomiskt kunnat helt utnyttjas av producenterna. Samtliga fiskslag avsättas jämsides med varandra och inom i stort sett samma marknadsområden. Det är med hänsyn härtill fog för antagandet att den gynnsammare utvecklingen beträffande strömmingsavsättningen kan tillskrivas regleringen. Konsumenterna ha i stort sett ej berörts, i det att detaljhandelspriset — bortsett från tiden efter stormaktskrigets utbrott — under de år regleringen varit i kraft snarast sjunkit, i varje fall icke undergått någon påtaglig förskjutning uppåt.

Med de erfarenheter som sålunda vunnits ligger det nära till hands att söka bygga upp en reglering av fiskhandeln i allmänhet efter liknande linjer, som tillämpats i fråga om handeln med strömming och vilka alltså såsom princip redan vunnit statsmakternas anslutning. Kommittén har efter ingående övervägande i denna fråga funnit den enda godtagbara lösningen på föreliggande problem vara genomförandet av ett allmänt regleringssystem på grundval av bland fiskarena bildade ekonomiska organisationer, vilka givas tämligen vittgående befogenheter med avseende å fiskfångsternas tillvaratagande, distribution och saluförande, allt i syfte att tillförsäkra producenterna kontroll över förstahandsutbuden och därmed över prisbildningen.

Svårigheterna att samla fiskarena i en ekonomisk organisation med syfte att tillvarataga sådana gemensamma intressen som sammanhänga med avsättningen av fiskfångsterna ha tidigare ofta omvittnats. Vetskapen om de svårigheter, som möta, har efter hand verkat hämmande på viljan till initiativ härvidlag. Åtskilliga försäljningsorganisationer av andelskaraktär på fiskets område finnas emellertid som ovan nämnts redan nu, även bortsett från den organisation, som föranletts av den hittillsvarande strömmingsregleringen. Det har ofta visat sig svårt att hålla kvar medlemmarna i de bildade organisationerna, därför att dessa saknat nödig styrka och tillräckliga möjligheter att effektivt tillgodose medlemmarnas anspråk på att genom föreningen ernå inom rimliga gränser förbättrade villkor. Flera omständigheter ha i samverkan förtagit effektiviteten av dessa sammanslutningar. En naturlig och i och för sig prisvärd önskan bland fiskarena att hävda sin självständighet och sitt oberoende skymmer ofta blicken för de fördelar, som enligt vad erfarenheterna från strömmingsregleringen och jordbrukarekooperationen visa stå att vinna vid ett samgående i ekonomiska ting — om än på bekostnad i någon mån av självständigheten. Säkerligen har även avsaknaden av en enande och sammanhållande, hela riket omspännande topporganisation utgjort en stor brist. När enskilda medlemmar tro sig kunna vinna tillfälliga fördelar genom separat framträdande på fiskmarknaden brister sammanhållningen. Man har även från fiskarehåll gjort gällande, att tidigare försök till föreningsbildande bland fiskarena för ekonomisk samverkan särskilt på västkusten mötts av vissa motaktioner. Även om organisationstanken vid dylika försök visat sig äga allmän anslutning bland fiskarena, har det enligt vad som uppgives icke varit möjligt att framgångsrikt genomföra dessa emot mäktiga handelsintressen, vilkas målsmän tro sig hotade genom ett producenternas ekonomiska samgående. De fiskare, vilka taga avstånd från dylikt samarbete — enstaka sådana skall man alltid finna — kunna med utnyttjande av antydda intressemotsättningar skaffa sig en gynnad ställning vid avsättningen av sina produkter och därmed undergräva förutsättningarna för föreningsbildningen. Dess bättre börjar en riktig uppfattning om producentorganisationens betydelse även för fiskerinäringens vidkommande att alltmer göra sig gällande. En väl anbragt propagandaverksamhet inom fiskarenas nuvarande organisationer torde efter hand kunna ytterligare bereda marken för den ekonomiska föreningsrörelsen.

Kunde organisationstanken vinna allmän anslutning bland fiskarena, skulle säkerligen betydande resultat kunna uppnås även utan stöd från det allmännas sida. Genom organisationen kunde tillförseln till färskmarknaden och därmed prissättningen kontrolleras, överskottsfisken disponeras för export, för lagring i kylhus, konservering m. fl. ändamål. En sådan omfattande distributions- och försäljningsrörelse bedriven av fiskarenas egna organisationer skulle otvivelaktigt — samtidigt som den kunde bjuda producenterna de största fördelar — även gynna konsumentintresset, i det att därigenom garantier vunnes för bästa möjliga kvalitet å den saluförda varan och, beträffande prissättningen, för att varan icke onödigt fördyrades genom en vidlyftig och kostnadskrävande distributionsapparat. Genom möjligheten att överblicka marknaden och efter behovet anpassa leveranser och transporter på ett rationellt sätt kunde stora besparingar vinnas, vilka helt kunde komma producenten till godo, utan att varan fördyrades i konsumentens hand.

Den härovan skisserade ordningen — fiskmarknadens rationella ordnande enbart genom fiskarenas egen organisation utan mera betydande statligt stöd — må uppställas såsom framtidsmål. De statliga åtgärder till fiskerinäringens stödjande, som kommittén i det följande ifrågasätter, böra betraktas såsom medel till uppnåendet av detta även ur allmänt samhällsekonomiska synpunkter eftersträvansvärda mål.

Innan frågan om statliga stödåtgärder på fiskets område närmare behandlas, torde de blivande fiskareföreningarnas allmänna uppgifter, sådana kommittén tänkt sig dessa, få något beröras. Fiskarenas organiserade samverkan bör avse fiskfångsternas omhändertagande redan vid ilandförandet, vidare distributionen till olika avsättningsorter samt slutligen varans försäljning för de enskilda fiskarenas räkning. Ett effektivt rapportsystem upprättas mellan föreningarnas verkställande organ, varigenom på ett tidigt stadium en samlad överblick över fisktillgången för dagen på olika orter erhålles samt kännedom vinnes om konsumtionsbehovet av olika fiskslag i olika delar av landet. Med ledning av de uppgifter om tillgång och efterfrågan, som sålunda erhållas, ordnas distributionen av fiskfångsterna rationellt så att onödiga transportkostnader undvikas. Genom föreningarna ordnas lagringsutrymmen samt den viktiga frågan om kyl- och fryshus för tillvaratagande av överskottsfisk, i den mån denna ej kan disponeras för export, konservering el. dyl.

En verksamhet av här ovan skisserad art förutsätter en organisatorisk apparat, som inrymmer organ av rent affärsmässig karaktär. Försäljningsorganisationens uppbyggande blir en maktpåliggande uppgift. Dugliga affärsledare krävas. Nu verksamma, för energi och sakkunskap kända, erfarna företagare på fiskhandelns område torde såvitt möjligt knytas till föreningsrörelsen, och över huvud bör samarbete sökas med all mera betydande enskild verksamhet på området.

För att den åsyftade föreningsbildningen bland fiskarena framgångsrikt

skall kunna genomföras kräves, såsom redan antytts, att statsmakterna därtill lämna sin medverkan, vilket bör ske dels i form av engångsanslag till själva organisationsarbetet, dels ock däri att föreningarna härutöver tillförsäkras visst stöd. I sistnämnda hänseende kommer främst i betraktande ensamrätt för föreningarna att till försäljning mottaga fisk, som av svenska fiskare ilandföres vid rikets kuster eller insjöar. Förslag av sådan innebörd framlades redan av 1935 års fiskeriutredning i dess år 1937 framlagda betänkande. Enligt vad utredningen i samband härmed anfört kunde föreningarna endast genom sådan auktorisation erhålla önskvärd styrka. Auktorisationen skulle vidare giva producenterna själva ett fastare grepp om prisbildningen, därigenom att pristryckande konkurrens mellan fiskare förhindrades. Slutligen skulle bättre möjligheter för prisregleringars genomförande under statlig kontroll erhållas.

Ensamrätten för försäljningsföreningarna att till försäljning mottaga fisk bör ställas i samband med motsvarande skyldighet för föreningarna. Skyldigheten att mottaga fisk bör emellertid vara ovillkorlig endast där fråga är om fångster, som ilandföras av fiskare, vilka äro för sin utkomst beroende av fisket. Dessa måste äga garanti för varans avsättning till skäligt pris. Andra fiskare böra endast kunna påräkna avsättning för sin fisk i den mån avsättningsmöjligheter finnas. Bestämmelser av i huvudsak enahanda innebörd återfinnas i 3 § tredje och fjärde stycket av nu gällande förordning om reglering av handeln med strömming och sill. Genom dessa stadganden förhindras de olägenheter för fiskmarknaden, som uppkomma genom att utpräglade tillfällighets- och binäringsfiskare vid enstaka tillfällen hemföra betydande fångster av fisk med därav följande pristryckning. Emellertid torde här behandlade fråga efter hand förlora sin praktiska betydelse, i det att föreningsarbetet bland fiskarena avses skola inriktas även på åstadkommande av vidgade möjligheter för tillvaratagande av fiskfångsterna, genom anläggande av kylhus, leveranser till egna eller främmande fabriker för konservering o. dyl., rationellt ordnande av exporten m. m. Härigenom och genom ökad propaganda för fiskkonsumtion, som väntas komma att bedrivas av fiskets organisationer, torde det uppställda målet, nämligen att all fisk, som fångas, skall finna avsättning, för visso bliva möjligt att nå.

Den nydaning av förhållandena på fiskmarknaden, till vilken konturerna ovan angivits, medför såvitt angår den hittillsvarande auktionsförsäljningen i Göteborgs stads fiskhamn vissa särskilda spörsmål, vilka kräva en lösning. I det föregående ha framhållits vissa från början icke förutsedda förhållanden beträffande auktionssystemet, vilka synas kommitterade giva fog för betänkligheter rörande lämpligheten av detta systems fortsatta tillämpande. Härtill kommer den icke obetydliga avgift till Göteborgs stad, för närvarande enligt uppgift 5 procent av försäljningssumman, som fiskaren har att erlägga för rätten att begagna sig av auktionen i fiskhamnen. Ehuru huvudsaken är genomförande av den tillämnade regleringen av fiskhandeln och en av fiskarena bildad försäljningsorganisation, kunna givetvis olika former för fiskens

utförsäljning genom organisationen ifrågakomma. Det väsentliga är att föreningen har möjlighet att påverka tillförseln och utbuden och därmed prissättningen. Huru förfarandet i nämnda hänseende än kommer att gestalta sig, kvarstår frågan om den framtida användningen av fiskhamnen i Göteborg, på vilken staden nedlagt stora kostnader. Kommitterade tänka sig att denna anläggning under alla förhållanden blir till nytta för vederbörande försäljningsförenings verksamhet och frågan om begagnandet av densamma samt villkoren härför synas få bliva beroende av en överenskommelse mellan den blivande organisationen och Göteborgs stad.

En blivande på kooperativ grund anordnad reglering av fiskmarknaden bör avse fullständigast möjliga kontroll av tillförseln av fisk, liksom även överblick över alla avsättningsmöjligheter. Det är sålunda icke endast marknaden inom landet, vartill hänsyn bör tagas, utan även tillförseln utifrån resp. avsättningsmöjligheterna i utlandet. Regleringen av import och export av fisk ingår därför såsom ett betydelsefullt led i den allmänna fiskregleringen. Att lämna denna sida av problemet olöst skulle förtaga effektiviteten av i övrigt genomförda åtgärder. Särskilt i tider, då utlandets exportbehov är stort, blir ett skydd genom importreglering för den svenska fiskerinäringen helt enkelt oumbärligt.

I regleringssystemet bör vidare ingå anordnande i ökad omfattning, i den mån behov därav ådagalägges, av prisregleringar beträffande olika fiskslag.

Med utgångspunkt från i det föregående utvecklade synpunkter har utarbetats förslag till författningar och stadgar avseende en allmän reglering av fiskmarknaden, nämligen

a) förslag till förordning om viss reglering av handeln med fisk m. m. (bilaga 1)

b) förslag till förordning angående reglering av införseln av fisk och skaldjur (bilaga 2)

c) förslag till förordning angående reglering av exporten av fisk och skaldjur (bilaga 3)

d) förslag till förordning angående anordnande av prisreglering å fisk och skaldjur m. m. (bilaga 4)

e) förslag till instruktion för statens fiskenämnd (bilaga 5)

f) förslag till stadgar för Sveriges fiskeriförbund (bilaga 6)

g) förslag till normalstadgar för centrala försäljningsföreningar för fisket enligt typ A (bilaga 7)

h) förslag till normalstadgar för centrala försäljningsföreningar för fisket enligt typ B (bilaga 8)

i) förslag till normalstadgar för lokala försäljningsföreningar för fisket (bilaga 9).

Ett regleringssystem av här avsedd beskaffenhet kan ej omedelbart sättas i funktion i hela sin utsträckning. Organisationsarbetet bland fiskarena kräver sin tid och först i den mån detta arbete fortskrider kan den eftersträvade rationaliseringen av fiskmarknaden efter hand åvägabringas. Giltighetstiden

för nu gällande författningar rörande sill- och strömmingsregleringen är begränsad till utgången av år 1942. Med hänsyn härtill bör såsom lämplig tidpunkt för de här föreslagna författningarnas ikraftträdande väljas den 1 januari 1943. Det förutsättes därvid att det grundläggande organisationsarbetet dessförinnan kunnat avslutas och att organisationsbyggnaden sålunda vid författningarnas ikraftträdande står färdig i stora drag.

I nu rådande kristid har hela frågan om fiskmarknadens reglering kommit i ett delvis nytt läge. Knappheten på andra livsmedel har otvivelaktigt ökat efterfrågan på fisk och såväl härigenom som på grund av minskad import och andra med krisen sammanhängande förhållanden kan det svenska fisket räkna med ökad avsättning till goda priser. Det vore dock säkerligen oklokt att under hänvisning till nu rådande, för fisket jämförelsevis gynnsamma konjunkturer avvisa tanken på en allmän reglering av fiskmarknaden. Fiskerinäringen kan, då framdeles återgång sker till normala förhållanden, befaras komma i ett mycket brydsamt läge, om ej åtgärder i tid vidtoges för att möta påfrestningarna av en kommande ekonomisk kris. Å andra sidan har man att beakta olägenheterna av regleringssystemets genomförande under en högkonjunktur. Det vore för visso olyckligt om konjunkturkurvan ganska snart efter regleringens ikraftträdande av allmänt ekonomiska och politiska orsaker skulle visa en sjunkande tendens, enär härigenom de försämrade förhållandena kunde utan vidare komma att i den allmänna uppfattningen tillskrivas regleringssystemet, medan detta sakligt sett kanske i stället bidragit till avvärjande av en svårare kris. Frågan om systemets införande och tidpunkten härför bör även ur nu berörda synpunkter av psykologisk art noggrant övervägas, ehuru kommitterade i nuvarande läge icke haft anledning till annat förslag än att den allmänna regleringen skulle knyta an vid den nuvarande strömmingsregleringens upphörande.

De olika leden i den tillämnade regleringen av fiskmarknaden komma i det följande att behandlas under särskilda rubriker.

De blivande ekonomiska organisationerna och dessas uppgifter.

Organisationen bör i regel uppbyggas på grundval av primära lokalföreningar, vilka i sin tur sammanföras till större enheter genom anslutning till centralföreningar. Den sammanhållande och ledande uppgiften skall tillkomma en riksorganisation, utgörande en sammanslutning av centralföreningarna. Föreningsbildningen kommer alltså normalt att bestå av tre led. Tanken är emellertid den att lokal- och centralföreningar bliva så intimt knutna vid varandra i samarbete att de praktiskt taget komma att bilda en primär enhet i föreningsbyggnaden. De yttre betingelserna för fiskerinäringens bedrivande äro så skiftande inom olika orter, att behovet av mindre lokalföreningar såsom en garanti för särpräglade ortsintressens tillvaratagande i centralföreningarnas arbete framstår såsom särskilt angeläget på fiskets område. Å andra sidan böra centralföreningarnas verksamhetsområden, med

hänsyn till dessas huvudsakliga uppgift — försäljnings- och distributionsverksamheten — icke tillmätas alltför snävt. Undantagsvis kan det dock vara lämpligt, att centralföreningarna bilda det primära ledet i organisationen och att fiskarena sålunda anslutas direkt till dessa föreningar. Centralföreningarna kunna alltså bliva av två olika typer, enligt förslagen till normalstadgar benämnda A och B. Någon kombination av dessa typer, så att i centralföreningarna ingå såväl lokalföreningar som enskilda personer, bör dock icke förekomma.

Lokalföreningarna bildas med ur fiske- och transportsynpunkt lämpliga områden samt uppbyggas i regel kring en för området typisk ilandföringsplats. Såsom medlemmar i föreningen upptagas alla inom området bosatta enskilda fiskare. Medlemskap bör endast stå öppet för den, som yrkesmässigt eller såsom huvudsaklig näring bedriver fiske.

Centralföreningarna utgöra en sammanslutning av lokalföreningarna eller alternativt av de enskilda fiskarena. Vid fastställandet av centralföreningarnas verksamhetsområden bör hänsyn i första hand tagas till geografiska förhållanden, kommunikationer m. m. Såvitt angår kustområdena torde följande särskilda centralföreningar lämpligen kunna bildas, nämligen en för Bohusläns- och Hallandskusten med Göteborg såsom centralpunkt (ev. kunna Bohuslän och Halland särskiljas och var för sig bilda ett centralföreningsområde), en för Skånes syd- och västkust samt en för Skånes ostkust och Blekingekusten. För ostkusten i övrigt torde de nuvarande för strömmingsförsäljningsföreningarna gällande gränserna kunna i huvudsak godtagas såsom indelning för de blivande centralföreningarna. Inom Västerbottens och Norrbottens län, där auktoriserad försäljningsförening ännu icke finnes, böra blivande centralföreningar lämpligen bildas, en för kustområdet och en för inlandsområdet. Med avseende å inlandsfisket i övrigt bildas centralföreningar inom sådana län eller områden, där förutsättningar härför finnas. Vad Vänern-fisket angår torde Dalsland och Värmland kunna utgöra särskilda centralområden medan Västgötadelen av Vänern och upplandet därtill torde kunna sammanföras med områdena kring Vätterns norra och västra del med centralpunkt inom Skaraborgs län. Utmed Vätterns östra del belägna lokala föreningar torde lämpligen böra sammanföras till försäljningscentraler, belägna inom resp. Jönköpings, Östergötlands och Örebro län. Ett liknande tillvägagångssätt torde även böra tillämpas, då det gäller att till lämpligt belägna försäljningscentraler sammanföra lokala fiskareföreningar, som äro verksamma inom andra insjöområden, såsom Mälaren, Hjälmaren med flera större insjöar.

Bestämmandet i detalj av till vilken centralförening de lokala insjöfiskareföreningarna lämpligen böra hänföras bör ankomma på ledningen för organisationsarbetet i samråd med resp. fiskareorganisationer.

Riksorganisationen, av kommittén förslagsvis benämnd Sveriges Fiskeriförbund, skall hava sitt säte i Stockholm.

Samtliga föreningar uppbyggas enligt andelsprincipen. Frågan om insatsernas storlek torde icke på förhand kunna lösas genom angivande av fixe-

rade belopp. Vad stadgeförslagen härom innehålla får betraktas såsom en ungefärlig norm. Medlemsstockens storlek, kapitalbehov för planerade anläggningar utgöra några faktorer, som bliva avgörande vid insatsbeloppens bestämmande. Kapitalanskaffningen för mera omfattande produktiva företag, såsom anläggande eller övertagande av konservfabriker, salterier, kylhus m. m., torde dock icke kunna grundas på insatser eller medlemsavgifter. Man har att räkna med att föreningarnas affärsrörelse skall kunna lämna sådan ekonomisk vinst, att avsättningar till dylika ändamål skall kunna ske. Ett visst kreditbehov torde härjämte komma att uppstå. Frågan om täckandet av detta behandlas i det följande.

De ekonomiska föreningarnas yttre och inre organisation torde i övrigt med tillräcklig tydlighet framgå av de utarbetade stadgeförslagen. De ansluta sig nära till vad som gäller inom den kooperativa föreningsrörelsen på jordbrukets område. Här torde endast få uppdragas de allmänna konturerna av föreningarnas uppgifter och arbetssätt.

Den centrala uppgiften för fiskets ekonomiska organisationer avser fiskfångsternas tillvaratagande, distribution och saluförande. Endast genom en fullständig kontroll över varans väg från producenten till konsumenten kunna fiskarena nå målet för sina strävanden, nämligen att erhålla största möjliga andel i det pris, konsumenterna få betala. En intim samverkan mellan organisationsbyggnadens olika led i deras arbete förutsättes såsom nödvändig och självklar.

De lokala fiskeföreningarnas verksamhet torde få lämpas efter förhållandena på orten. I regel torde det ankomma på dessa föreningar att sörja för fiskfångsternas uppsamlande. Understundom kan det dock visa sig lämpligt att särskilda uppsamlingsställen anordnas direkt genom vederbörande centralförening. Därnäst har lokalföreningen att efter centralföreningens anvisningar sörja för planmässig distribution av fiskfångsterna. Därvid skall tillses att fiskfångsterna fördelas med hänsyn till efterfrågan inom olika avsättningsorter, samt att transporterna med hänsyn till avstånd och andra omständigheter ske på ett ändamålsenligt sätt. En sådan ordning måste vinnas att fisken på kortast möjliga väg når konsumenten, varigenom vinnas minskade distributionskostnader och samtidigt bättre garantier för den ömtåliga varans kvalitet. Det bör icke vara nödvändigt att fiskfångsterna koncentreras till den ort, dit centralföreningen har sin försäljningsverksamhet förlagd, för att därifrån dirigeras vidare till olika underskottsområden. Transporter böra ske direkt från uppsamlingsstället till anvisad konsumtionsort. Särskilt för avlägset belägna typiska underskottsområden, exempelvis i Norrland, skulle det antydda distributionssystemet betyda väsentliga fördelar även för konsumenten genom billigare priser och bättre kvalitet. Transporterna böra i största möjliga utsträckning ske genom anlitande av hel järnvägsvagn.

Själva försäljningsverksamheten koncentreras till centralföreningarna. Ånyo må här understrykas vikten av att såsom utbyggnad till centralföreningarna anordnas en effektiv, praktisk, smidig och affärsmässigt lagd för-

säljningsapparat, samt att den blivande affärsledningen fyller högt ställda anspråk på kunnighet och driftighet. Det torde ankomma på resp. styrelser att ordna föreningarnas försäljningsorgan så att de erhålla bästa möjliga förutsättningar för den självständiga affärsverksamhet, som avses skola tillkomma dem. Det ligger i sakens natur att affärsledningen måste stå i ständig nära kontakt med de mera betydande uppsamlings- och avsättningsorterna för fisk inom dess verksamhetsområde. Anställandet av ombud på de olika platserna torde ofta bliva bästa medlet för ernående av sådan kontakt.

Vad angår försäljningspriset för fisk bilda de av riksförbundet fastställda partipriserna för dagen utgångspunkt. Detta pris kommer ej obeskuret fiskaren till godo, i det att centralföreningen må innehålla vad som enligt föreningsbeslut utgör fiskarens avgifter till föreningen, avsedda bl. a. att täcka alla med förstahandsmottagandet av fisken uppkommande kostnader. Det avdrag å bruttopriset, som härav föranledes, må kunna utan affärsmässiga kalkyler schematiskt bestämmas, och centralföreningen bör träffa avgörande härutinnan, ev. begränsat till viss tid. Vid centralföreningarnas och partihandlarnas vidareförsäljning av fiskfångsterna måste tydligen partihandelspriset ökas med ett belopp, som bereder dels täckning för frakt- och andra omkostnader för varan dels ock skälig försäljningsavance. Mellan centralföreningarna och de privata partihandlarna kan uppenbarligen härigenom en viss konkurrens vid utbuden uppstå. En sådan konkurrens kan dock endast vara till nytta för alla parter, i det att däri ligger en drivfjäder till ökad försäljningsverksamhet och försäljningskostnadernas nedbringande, allt verkande till förmån jämväl för konsumentintresset.

Riksförbundet skall, vid sidan av sina allmänt övervakande, förmedlande och ledande uppgifter, jämväl bedriva självständig partihandelsrörelse med fisk. Denna del av verksamheten blir emellertid huvudsakligen begränsad till överskottspartier av fisk. När inom en centralförenings verksamhetsområde ilandförd fisk icke vinner avsättning inom området, göres anmälan härom till riksförbundet, som placerar den hos andra centralföreningar eller partihandlare i orter, där samtidigt underskott redovisas, eller hos konservfabriker, salterier, fiskmjölsfabriker och andra företag, som äro i behov av fiskvaror för beredning och inläggning. Fiskfångster, som äro avsedda för export, skola likaledes omhändertagas av riksförbundet, som ensamt står för utbuden på den utländska marknaden. Den direkta ilandföringen av fisk till utrikes ort som förekommer, exempelvis nordsjöfiskets avsättning av fångsterna i England och Danmark, beröres givetvis ej av nu nämnda ordning och över huvud taget icke av regleringssystemet. Huruvida vid ovan berörda överförande av fiskpartier från en centralförening till en annan, transaktionen bokföringsmässigt skall passera riksförbundet eller ske endast genom riksförbundets förmedling, torde få bli en framtidsfråga. Vid alla transaktioner, som avse försäljning av fisk till riksförbundet eller fångsters överförande till annan centralförening eller partihandlare, är den förstahandsmottagande centralföreningen givetvis skyldig att enligt riksförbundets an-

visningar lämna all nödig medverkan i avseende å varans förpackning och avsändande.

Riksförbundet övervakar, att underlydande föreningar fullgöra på dem ankommande uppgifter så att befogade anspråk från konsumenternas sida på bästa sätt tillgodoses och samtidigt så att producenternas intressen icke eftersättas. Varje missförhållande, som i berörda eller andra avseenden yppas, bör av riksförbundet påtalas och erforderliga åtgärder vidtagas till vinnande av rättelse. Skulle påtalade förhållanden vara av den art, att de uppenbarligen kunna läggas vederbörande affärsledning till last såsom försummelse, oskicklighet eller annan vanskötsel av föreningens angelägenheter, bör riksförbundet i samverkan med vederbörande förenings ansvariga organ föranstalta om den felande affärsledningens ersättande med nya män. Riksförbundet har därjämte alltid möjligheten att själv övertaga försäljningen av fisk inom områden, där sådant finnes påkallat.

Vissa spörsmål rörande den tekniska sidan av föreningarnas affärsverksamhet torde i detta sammanhang närmare böra behandlas. Samtliga ilandförda fiskfångster böra bokföringsmässigt redovisas hos centralföreningarna, hos vilka särskilt konto torde böra uppläggas för varje enskild leverantör. Centralföreningarna torde sålunda i regel betraktas såsom fiskarenas direkta avnämare, och fiskarena erhålla sin betalning direkt av centralföreningen. En sådan ordning medför att lokalföreningarna vid handhavandet av dem tillkommande affärsmässiga uppgifter äro att betrakta såsom centralföreningens filialer eller ombud, vilkas omkostnader ersättas av centralföreningen. Affärstransaktionerna behöva sålunda ej passera genom lokalföreningarna såsom självständiga företagare. Det nu skisserade förfarandet torde såsom varande det minst komplicerade i allmänhet böra följas. Undantagsvis kan emellertid en annan ordning vara att föredraga, nämligen där lokalföreningen bildats med en mera betydande uppsamlingsplats såsom centralpunkt. Här kan det ofta vara lämpligt att lokalföreningen erhåller centralföreningens uppdrag att självständigt bedriva den med fiskens uppsamlande och saluförande sammanhängande affärsverksamheten, naturligtvis dock under iakttagande av de direktiv, som centralföreningen genom sin mera samlade insikt om marknadsläget för dagen kan bliva i tillfälle att giva. Det praktiska utformandet av ovan antydda tekniska detaljer i affärsverksamheten torde få överlämnas åt framtiden. Det gäller att finna enklast möjliga procedur.

Närmare, än som här skett, torde den blivande fiskeriorganisationens verksamhet med avseende å själva fiskhandeln icke kunna på förhand skisseras. Åtskilliga detaljspörsmål torde få lösas med ledning av de erfarenheter, som efter hand vinnas.

Till belysning av det ovan sagda må ytterligare endast några exempel anföras på den ungefärliga gången i olika fall:

Ex. 1: Någon eller några av försäljningscentralerna utmed ostkusten behöver fisk från västkusten och rekvirerar då den erforderliga mängden fisk genom riksförbundet, som beordrar västkustfiskarnas försäljningscentral att effektuera beställningen. Sistnämnda försäljningscentral beordrar i sin tur fiskpartiets avsändande

från det eller de uppsamlingsställen å västkusten, som med hänsyn till tillgången, fiskslag, kommunikationssynpunkt och transportkostnader bäst lämpa sig att fullgöra leveransen, som sker direkt till den försäljningscentral å ostkusten, som rekvirerat fiskvaran, eller till av sistnämnda försäljningscentral anvisad mottagare.

Ex. 2. Västkustfiskarnas försäljningscentral behöver för sin rörelse strömming, insjöfisk, lax eller andra fiskslag och rekvirerar då de erforderliga mängderna olika fiskslag genom riksförbundet, som beordrar den eller de försäljningscentraler å ost- eller sydkusten eller försäljningscentraler inne i landet, som med hänsyn till tillgången, fiskslag, kommunikationssynpunkt och transportkostnader bäst lämpa sig att fullgöra de olika leveranserna. Resp. försäljningscentraler, som åtagit sig leverans av något eller några av dessa av riksförbundet beordrade fiskpartier, sända fiskvaran direkt till av riksförbundet anvisad mottagare.

Ex. 3: Stockholms läns fiskförsäljningsförening behöver för att tillgodose Stockholmsmarknaden ett parti strömming och rekvirerar då detta genom riksförbundet, som beordrar partiets avsändande från den eller de försäljningscentraler å ost- eller sydkusten, som med hänsyn till tillgången, kommunikationssynpunkt och transportkostnader bäst lämpa sig att fullgöra leveransen. Den försäljningscentral, som åtagit sig leveransen, sänder strömmingen direkt till försäljningscentralen i Stockholm.

Ex. 4: En försäljningscentral belägen inne i landet eller ett av riksförbundet inom visst område placerat försäljningsombud behöver västkustfisk, sill eller strömming, ål, insjöfisk, lax etc. och rekvirerar då de olika fiskslagen genom riksförbundet, som beordrar den eller de försäljningscentraler, som med hänsyn till tillgång, fiskslag, kommunikationssynpunkt och transportkostnader bäst lämpa sig därtill, att fullgöra leveransen, allt dock under beaktande därjämte, att där möjlighet därtill finnes från en och samma försäljningscentral medelst bipackning så ordna, att splittring i leveransen i möjligaste mån undvikes. Resp. försäljningscentral, som åtagit sig leverans av något eller några av dessa av riksförbundet beordrade fiskpartier, sänder fiskvaran direkt till av riksförbundet anvisad mottagare.

Ex. 5: Riksförbundet har placerat ett parti sill, strömming, ål eller torsk för export. Genom de dagligen inkommande rapporterna från försäljningscentralerna har riksförbundet möjlighet att överblicka var tillgången av resp. fiskslag finns och beordrar då resp. försäljningscentraler att leverera partiet. Försäljningscentral, som åtagit sig att leverera fisk för export, ordnar i samarbete med de lokala uppsamlingsställena det fortsatta arbetet med fullgörandet av exportleveransen.

Ex. 6: Importtillstånd har beviljats för ett parti fisk. Riksförbundet fördelar med hänsyn till behovet, försäljningsmöjligheter, kommunikationsmöjligheter och transportkostnader fiskpartiet på de olika försäljningscentralerna, som ha förutsättningar att kunna avyttra den importerade fisken.

Anordnande av lagringsutrymmen bör vidare ingå såsom ett led i föreningsverksamheten. Tillgången på kyl- och fryshus eller utrymmen för fiskens beredning skulle bliva ett verksamt medel för att förhindra sådana särskilt i nuvarande försörjningsläge föga tilltalande åtgärder som fångstbegränsning eller vrakning av ilandförda fångster. Den brist på färsk fisk, som kan uppstå vid vissa tillfällen på grund av otjänlig väderlek o. dyl., skulle kunna kompenseras genom att de lagrade eller beredda varorna toges i anspråk för det mest trängande konsumtionsbehovet.

De ekonomiska fiskeriföreningarnas verksamhet skall icke vara begränsad till allenast partihandel med fisk och fiskvaror och därmed sammanhängan-

de uppgifter. Andra väsentliga uppgifter äro knutna till dels prisregleringar å fisk, dels anskaffning av förnödenheter för fiske. Frågan om reglering av priset för olika fiskslag behandlas nedan i ett särskilt kapitel och förbigås därför här.

Med avseende på frågan om anskaffning av förnödenheter för fisket torde riksförbundet kunna väntas göra goda insatser, men även centralföreningarna torde i samråd med riksförbundet kunna öva en gagnande verksamhet i detta avseende. Det synes lämpligt att inom riksförbundet inrättas en särskild inköpsavdelning. Förnödenheternas försäljning till enskilda fiskare torde därefter få ske på villkor, som bestämmas för varje särskilt fall med hänsyn till köparens förhållanden, varans beskaffenhet m. m. En verksamhet av detta slag förutsätter uppenbarligen, att riksförbundet äger tillgång till erforderligt rörelsekapital.

Redan nu förekomma gemensamma inköp, särskilt genom västkustfiskarenas andelsföreningar och s. k. strandkassor samt ostkustfiskarenas fiskförsäljningsföreningar. En mera centraliserad och utvidgad inköpsverksamhet skulle dock otvivelaktigt kunna åstadkomma ett ytterligare förbilligande av för fiskarena nödvändiga redskap och förnödenheter i övrigt. Frågan äger icke ringa betydelse. Såsom i det föregående anförts uppgår enligt 1938 års statistik värdet av all fiskredskap, som de svenska fiskarena använda för näringens utövande, frånsett båtar, till omkring 21 000 000 kronor. Om det beräknas, att redskapen i genomsnitt årligen måste förnyas med c:a 30 procent, betyder detta, att fiskredskap årligen måste anskaffas till ett värde av omkring 6 000 000 kronor. En inköpsrabatt av 10 procent skulle betyda besparingar i dessa för yrkets utövande nödvändiga utgifter med 600 000 kronor. Den årliga förbrukningen av brännoljor och bensin för fiskets behov beräknas normalt uppgå till 4 000 ton per månad eller 48 000 ton per år. Varje sänkning av priset å brännoljor och bensin med 1 öre per kg betyder således en utgiftsbesparing av 480 000 kronor per år. Kostnaderna för hållande av fisklådor beräknas årligen tynga fiskarenas omkostnadskonto med sammanlagt c:a 3 miljoner kronor. Härtill komma utgifter för smörjoljor m. m., representerande stora värden, ehuru dessa knappast låta sig exakt beräknas.

Reglering av handeln med fisk.

Allteftersom fiskets ekonomiska organisationer växa fram skola dessa enligt vad här föreslagits kunna tillerkännas ensamrätt att för försäljning mottaga fisk. Detta system komme renodlat att få vissa återverkningar på den nuvarande enskilda företagsamheten inom fiskhandelns område. Ett av syftena med fiskmarknadens reglering är att tillförsäkra producenterna kontroll över förstahandsutbuden av fisk och därmed över prissättningen så att producenterna erhålla skälig betalning för sitt arbete. Att lägga andra band på den nuvarande enskilda handeln med fisk än som betingas av detta syfte,

sålunda av de nya grunderna för prisbildningen, är ur regleringssystemets synpunkt varken behövligt eller önskvärt. Dock synes det ur samhällsnyttans synpunkt och i rationaliseringens intresse vara av behovet påkallat att även för fiskhandelns vidkommande skapa något fastare former genom att göra rätten att bedriva partihandel med fisk beroende av särskilt tillstånd och genom vissa föreskrifter i anslutning därtill.

I författningsförslaget rörande regleringen av handeln med fisk inrymmes en bestämmelse (5 §), enligt vilken rätt att bedriva partihandel med färsk fisk och skaldjur skall vara beroende på tillstånd av Kungl. Maj:t eller den myndighet, åt vilken Kungl. Maj:t uppdrager att meddela sådant tillstånd. Åt statens fiskenämnd torde lämpligen detta uppdrag anförtros. Frågan blir då huru fiskenämnden bör handhava sitt uppdrag. Det förutsättes givetvis att de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna erhålla ifrågavarande tillstånd. Men dessutom kunna företag med uppgift att driva partihandel med fisk, som vid regleringsförordningens ikraftträdande äro verksamma och vilkas innehavare äro för sin existens väsentligen beroende av sådan handel, erhålla den åsyftade partihandelsrätten. Däremot torde i fortsättningen nya företag på området icke böra erhålla berörda tillstånd, med mindre företaget finnes vara ägnat att i samarbete med vederbörande centralförening öka dennas effektivitet.

I samband med utfärdandet av här avsedda bestämmelser om fiskhandelns reglering synes det kommitterade önskvärt att föreskrift meddelas av innebörd att försäljningspriset för all fisk (och skaldjur) i framtiden angives per viktenhet, vilket torde bliva till båtnad för både säljare och köpare.

Viktigt är att regleringen omfattar även *handeln med av fiskarena själva beredd fisk*. Frågan har särskild betydelse för sill- och strömmingsfångsterna men även för långa m. m. Det har under den tid strömmingsregleringen varit i kraft upprepade gånger förekommit, att fiskare från sina fångster undantagit större eller mindre partier i avsikt att själva ombesörja dessas beredning, exempelvis till salt- eller surströmming. Den beredda varan har sedan utbjudits till salu i inbördes konkurrens producenterna emellan. En viss koncentration av handeln med salt- och surströmming har ansetts önskvärd såväl bland fiskarena själva som bland enskilda salteriägare. Erfarenheterna från strömmingsregleringen tala alltså för att en allmän reglering av fiskmarknaden även omfattar förstahandsmottagandet av sådan fisk, som av fiskarena själva beredes.

Statens fiskenämnd bör givas befogenhet att ålägga ej mindre försäljningsförening att i viss omfattning utbjuda sina fångster av fisk eller delar därav till partihandlare, som av nämnden anvisas, än även partihandlare att i första hand genom föreningen täcka sitt behov av fisk, i den mån föreningen äger tillgång till fisken i fråga. Denna bestämmelse är bl. a. avsedd att förhindra, att partihandlare inom område, där regleringen trätt i

tillämpning, rekvirera fiskvaror från andra orter, där varan på grund av att fiskareorganisation saknas kan erhållas till underpris. Varken föreningen eller partihandlaren bör emellertid vara bunden av sådant föreläggande, i den mån föreningen inom sitt område icke kunnat erhålla tillräcklig mängd av varan utan vore hänvisad att till partihandlarens förnöjande införskaffa fiskpartier från annat håll. Partihandlarna böra sålunda kunna få upphandla och till sitt föreningsdistrikt införa de fiskkvantiteter, varmed behovet överskjuter tillgången hos föreningen. Med hänsyn till regleringssystemets ändamålsenliga funktion är det av vikt, att partihandlaren icke utan att brist hos vederbörande förening blivit klart meddelad till honom eller innan tillräcklig överblick över marknaden för dagen vunnits, vidtager anstalter för anskaffande av fiskpartier utifrån. Den noggranna tillsyn över författningens efterlevnad i här berörda hänseende, som åtminstone till en början blir nödvändig, torde få ankomma på fiskenämnden. Frågan torde dock efter hand få minskad betydelse på grund av det avgörande inflytande på prissättningen, som avses skola tillkomma den blivande riksorganisationen bland fiskarena.

Vad slutligen angår frågan om detaljhandelns inordnande i regleringssystemet bör grundvalen härvidlag vara, att sådan handel ej får idkas, med mindre varan är inköpt från den, som erhållit tillstånd till partihandel. Härifrån bör dock det undantag göras, att fiskaren berättigas sälja egen eller eget båtlags fångst direkt till konsument, därvid de villkor måste iakttagas, som av vederbörande försäljningsförening eller av statens fiskenämnd meddelas. Nu åsyftade undantagsrätt bör avse såväl färsk som av fiskaren själv beredd fisk. Ifrågavarande försäljning till konsument bör ej få ske i större omfattning än att partiet kan antagas vara avsett till hushållsförbrukning. Det torde dock vara olämpligt att i författningen närmare angiva gränserna härvidlag. Från organisationernas sida torde övervakning ske och hos statens fiskenämnd de ingripanden påkallas, som finnas befogade.

Import och export av fisk.

Ett betydelsefullt led i fiskmarknadens rationella ordnande utgör regleringen av import och export av fisk och skaldjur samt därav beredda produkter i likhet med vad som skett med avseende å ett flertal produkter av jordbruk, vilka omhändertagits av jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse. Såsom av det föregående framgår uppställes såsom mål för fiskarenas samarbetssträvanden, att fiskarena själva omhändertaga den samlade fångstmängden i syfte att behärska förstahandsutbuden av sin produktion samt att den inhemska avsättningsmarknaden i första hand förbehålles svenska fiskare.

En okontrollerad tillförsel av fisk från utlandet skulle uppenbarligen kunna rubba förutsättningarna för ett gynnsamt resultat av förslagen rörande den inhemska fiskmarknaden. Den hittillsvarande importen sker nämligen, bortsett från de senaste krigsåren, så gott som uteslutande av privata företag, vilka icke hava anledning och för övrigt ej heller kunna överblicka tillgången

på svenskfångad fisk och dess förhållande till behovet inom landet för konsumtion eller andra ändamål för att därefter anpassa importen. Om importen lämnades helt fri, skulle det lätteligen kunna inträffa, att vid en tidpunkt, då den svenska avsättningsmarknadens behov kunde fullt tillgodoses av inhemska fiskare, en tillförsel utifrån av stora fiskpartier ägde rum, vilka måste utbjudas i pristryckande konkurrens med den inhemska varan. Å andra sidan får man ej förbise att behovet av fisk inom landet vissa tider eller beträffande vissa fiskslag ej kan helt fyllas genom svenska fiskares fångster. En import begränsad till utfyllande av dylika underskott är givetvis endast till nytta.

Något skydd för det svenska fisket mot den oreglerade fiskimporten förekommer i huvudsak ej. I detta hänseende är endast att uppmärksamma, att en införseltull av 75 öre per kg åsatts spillånga, och att införsel av färsk långa avsedd för beredning av spillånga reglerats, varjämte införsel av saltad och kryddad islandssill förbjudits under viss tid av året, oavsett om sillen fångats av svenska eller utländska fiskare.

Med avseende på importen av skaldjur gäller, att *kräftor* ej få till riket införas under annan del av året än från och med den 8 augusti till och med den 31 oktober. Vidare föreskrives att importerade kräftor skola hålla en viss längd. Import av *hummer* får ej förekomma under tiden från och med den 15 juli till och med den 15 september. Detta stadgande utgör ej hinder för transitering av hummer. Beträffande import av *räkor* föreskrives att emballage, vari nordhavsräka införes till riket, liksom ock emballage, vari införd nordhavsräka försändes inom riket, skall, därest varan är avsedd till försäljning, vara åsatt tydlig uppgift om emballagets innehåll och ursprungslandet. Användes dubbelt emballage, skola båda emballagen vara åsatta liknande uppgift. Tull å *ostron* utgår med 100 kronor för 100 kg. Ostronyngel eller ungostron avsedda för odlingsändamål få däremot införas tullfritt.

Den nödvändiga kontrollen över fiskimporten torde bäst kunna vinnas genom att den göres beroende av särskilt tillsånd, meddelat av Kungl. Maj:t eller den myndighet, vilken av Kungl. Maj:t tillägges sådan befogenhet, förslagsvis statens fiskenämnd. Importverksamheten bör såvitt angår färsk fisk omhänderhavas av fiskeriorganisationen, enkannerligen riksförbundet, som i denna verksamhet torde böra överenskomma om de privata importörernas medverkan. Det är i detta sammanhang att märka, att den privata importen under nu rådande avspärrningskris lidit väsentligt avbräck och tidvis till och med helt måst upphöra.

Såsom vid behandlingen i det följande av frågan om prisreglering å fisk och skaldjur föreslås, avses medel till bestridande av prisregleringar i förekommande fall skola erhållas genom bl. a. upptagande av importavgifter. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela bestämmelser rörande upptagande av särskild avgift vid införsel till riket av fisk och skaldjur samt produkter därav.

Ur regleringssystemets synpunkt föreligger icke anledning att förbehålla riksorganisationen annan import än den som avser färsk fisk och skaldjur. Partihandeln med inom landet fabriksmässigt beredda produkter av fisk

och skaldjur kräver icke särskilt tillstånd. I överensstämmelse härmed böra således även importerade fiskvaror, såsom saltad, torkad, kryddad eller på annat sätt före införseln konserverad eller beredd fisk kunna få saluföras inom landet. Enskilda importfirmor kunna alltså fortsätta sin verksamhet, såvitt angår dylika varor. Dock bör importen även i sist åsyftade fall göras beroende av särskilda licenser till skydd för den inhemska produktionen samt importavgifter, såsom ovan nämnts, kunna uttagas. Vad nu gäller om importen av långa (färsk eller beredd) bör bibehållas.

Vad därefter angår exporten göra sig delvis andra synpunkter gällande. Den bristande enhetligheten vid utbuden av svensk fisk på den utländska exportmarknaden har medfört en viss pristryckande verkan. De svenska producenterna få på grund av rådande förhållanden på detta område ofta nöja sig med lägre betalning, än som av marknadsförhållandena betingas. Utbuden av fisk och skaldjur för export böra därför samlas på en hand och det lämpligaste torde vara att de blivande fiskeriorganisationernas riksförbund här träder in. Riksförbundet bör därvid söka samarbete med de privata exportföretagen, om vilkas ställning och förutsättningar efter en exportreglering gäller liknande synpunkter, som i det föregående anförts beträffande importföretagen. Där prisförhållanden i in- och utlandet det påkalla, torde möjlighet stå öppen att vid exporten upptaga viss exportavgift, som bestämmes av Kungl. Maj:t.

Före stormaktskrigets utbrott förekom en betydande fiskexport från vårt land — enligt 1939 års statistik exporterades över 36 miljoner kg fisk, representerande ett värde av över 10 miljoner kronor. Då det alltså här rör sig om värden av icke ringa betydelse för landets ekonomiska liv, böra de nya bestämmelserna tillämpas med försiktighet och under noggrant aktgivande på vad läget på fiskmarknaden vid varje tillfälle kräver. Det förutsättes att vid beviljande av licens Kungl. Maj:t eller den myndighet, åt vilken Kungl. Maj:t överlåter ifrågavarande befogenhet, skall kunna till sitt beslut knyta de villkor, som må finnas erforderliga.

Frågan om prisreglering å fisk.

Den ledande principen vid hittills anordnade prisregleringar har varit att färskkonsumtionsmarknaden i landet ej skulle tillföras fisk under pris, som är erforderligt för att tillförsäkra producenten skälig inkomst av fisket. Att dessa åtgärder i stort sett slagit väl ut torde vara obestridligt, och de ha ej heller såvitt man kan se verkat hämmande på konsumtionen av fisk.

I och med den reglering av fiskmarknaden på grundval av fiskarenas ekonomiska föreningsrörelse, som avses skola komma till stånd, inträder frågan om behovet av särskilda prisreglerande åtgärder i ett i viss mån nytt läge, i det att förefintliga produktionsöverskott väntas kunna bliva på ett bättre sätt tillvaratagna än tidigare. Alltjämt kan dock behov av statsingripande i prisreglerande syfte uppkomma, när stora fångster ilandföras, huvudsakligen såsom hittills i fråga om den s. k. massfisken: strömming och

sill samt torsk å ostkusten, sill och torsk å sydkusten samt sill, skarpsill, kolja, vitling, gråsej, torsk, lyrtorsk, sandskädda, rödtunga, makrill, nordhavsräka och havskräfta å västkusten. Liknande skydd för producenterna har för övrigt anordnats för olika grenar av jordbruksproduktionen.

Även i fortsättningen bör genomförandet av prisregleringar grundas på principen att fiskarena vid försäljning av färsk fisk till konsumtion tillförsäkras visst minimipris. Med fisk avsedd för konsumtion i färskt tillstånd bör därvid likställas för rökning avsedd fisk. För fisk, som icke kunnat vinna avsättning för berörda ändamål utan försålts för export, saltning, kryddning, till djurföda i färskt tillstånd eller för beredning av kraftfoder eller gödningsämne, skall fiskare erhålla ett efter vissa grunder bestämt prisutjämningsbidrag. Medel till bestridande av prisutjämningsbidrag böra i första hand och i största utsträckning åvägabringas genom avgifter, som erläggas av fiskarena själva. Då det gäller ordningen för uttagande av dylika prisregleringsavgifter, får beaktas, att avgifterna äro att uppfatta såsom en sorts försäkringspremie, som fiskaren erlägger för att skydda sig mot förluster på grund av prisfall vid överproduktion. Ett sådant betraktelsesätt giver hållpunkter för lösningen av vissa i detta sammanhang uppkommande spörsmål.

Därest förordnande gives om reglering av priset å visst fiskslag, kan detta knappast göras tillämpligt för hela riket. Regleringen skulle på vissa orter, där överproduktion vanligen icke förekommer utan fångsterna regelmässigt finna avsättning till skäliga priser, komma att betunga producenterna utan att de, erfarenhetsmässigt bedömt, kunna erhålla åsyftat utbyte av sina regleringsavgifter. Insjöfiskarena torde i regel finna avsättning för sina fångster till skäligt pris i hemorten och skulle därför knappast finna det vara med deras fördel förenligt att erlägga prisregleringsavgifter, vilka företrädesvis komme andra fiskaregrupper direkt till godo. Åtgärder till reglering av priset å olika slag av fisk måste därför territoriellt begränsas till områden, där fisket i fråga om den prisreglerade fisksorten bedrives under väsentligen ensartade betingelser. Frågan om prisregleringsområdets omfattning måste ur dessa synpunkter noggrant övervägas. Det bör i detta sammanhang uppmärksammas att, beträffande nu gällande prisreglering å strömming och sill, som omfattar praktiskt taget hela ostkusten, vissa klagomål försports från i avsättningshänseende gynnade områden, där man icke fått och ej heller kunnat få väntat utbyte av regleringen, enär överproduktion ej där förekommit. Dock torde ur de synpunkter, som ovan anförts, någon erinran mot regleringsområdets utsträckning i detta fall knappast vara befogad.

Det försäkringsmässiga betraktelsesättet leder vidare till att varje prisregleringsföretag måste särskiljas från andra även ur den synpunkten, att prisregleringsavgifter, som upptagas för viss reglering, icke tagas i anspråk för utlämnande av prisutjämningsbidrag avseende annat regleringsföretag.

Principerna för den nuvarande prisregleringen för strömming och sill å ostkusten skilja sig i ett betydelsefullt avseende från de grunder, vilka till-

lämpats vid vissa prisregleringar å västkusten. För ostkustens del gäller, att prisregleringsavgiften beräknas med viss procent å värdet av för konsumtion i färskt tillstånd försåld strömming och sill, d. v. s. *enbart* det fiskslag, som är föremål för prisregleringen. Vid sydkusten tillämpas ungefär samma system som å ostkusten. Vid vissa prisregleringar å västkusten däremot har avgiften uttagits med viss procent å omsättningen av *all* fisk. Denna skillnad är delvis betingad av de olika förhållanden, under vilka fiskerinäringen bedrives vid de olika kusterna. Vid ostkusten finner man en utpräglad specialisering hos yrkesfiskarena, i det att den ene uteslutande eller företrädesvis ägnar sig åt strömmingsfiske och skaffar sig härför erforderliga redskap, medan den andre huvudsakligen ägnar sig åt annan fisk, gädda, lax, torsk etc., för vilken fångstverksamhet en helt annan uppsättning av redskap erfordras. Det ligger i sakens natur att vid dylikt förhållande prisregleringsavgiften för strömming icke bör uttagas av andra än dem, som syssla med strömmingsfiske, d. v. s. beräknas enbart på strömmingsomsättningen. Fiskfångsterna vid västkusten inrymma i regel en mångfald fisksorter. Varje enskild fiskare ägnar sig dessutom — ofta säsongbetonat — åt olika slags fiske, makrillfiske (på försommaren), snurrevadsfiske, trålfiske etc., och den förenkling av förfarandet, som uttagandet av prisregleringsavgifter på basis av den samlade fångstmängden innebär, kan därför icke möta några på försäkringsmässiga hänsyn grundade betänkligheter. Möjligheten av nu antydda olika principers tillämpning bör även i fortsättningen hållas öppen.

Det i det föregående förda resonemanget leder till att förstahandsförsäljningen av fisk inom varje regleringsområde bör belastas med en avgift för bestridande av beslutad prisreglering, därvid avgiften kan uttagas antingen enbart på den eller de prisreglerade fiskslagen eller också på all inom området saluförd fisk. Avgiftens storlek bör av Kungl. Maj:t efter fiskeriorganisationens och statens fiskenämnds hörande bestämmas särskilt för varje prisregleringsföretag.

De förmånliga verkningarna av en viss prisreglering — och detta är viktigt att här fastslå — komma ej enbart de inom regleringsområdet verksamma fiskarena, vilka hemföra fångster av den prisreglerade fisken, till godo. Även utanför regleringsområdets gränser och med avseende å andra fiskslag än det, som blivit föremål för prisreglering, kunna vissa gynnsamma verkningar av regleringen ofta iakttagas. Det kan tveklöst sägas att prisregleringarna å exempelvis västkustens massfisk bidragit till en konsolidering av priset på fisk även av andra slag och även inom andra delar av landet. Om västkustfisken skulle saluföras på olika platser i landet i stora kvantiteter och till låga priser, skulle uppenbarligen avsättningen av den på platsen fångade fisken till skäligt pris avsevärt försvåras. Konkurrensen med den prisbilliga västkustfisken skulle verka pristryckande. Nu berörda förhållanden ge anledning att till övervägande upptaga frågan huruvida och i vad mån jämväl fiskerinäringens utövare i gemen böra bidraga till stödjandet av de prisregleringsföretag, som befinnas nödiga och nyttiga. Kom-

mitterade ha i denna del stannat vid att föreslå, att all förstahandsförsäljning av färsk fisk inom landet bör belastas med en mindre i första hand för prisregleringsändamål men även för vissa andra syften avsedd avgift, vilken avgift kommitterade anse böra bestämmas till 1/2 procent på försäljningssumman. Här åsyftas alltså en av fiskare erlagd *allmän avgift*, som bör tillföras en särskild fond, fiskets prisregleringsfond, vilken dessutom mottager medel genom de i det föregående berörda import- och exportavgifterna. Fonden skulle efter saklig prövning från fall till fall i skälig omfattning få tagas i anspråk för täckande av kostnader för prisregleringars genomförande i den mån de fastställda regleringsavgifterna, som förutsättas skola förvaltas av den blivande riksorganisationen, visa sig otillräckliga och behov alltså yppas av förstärkning. Det är av vikt att den grannlaga prövning, varom här är fråga, sker under behörigt hänsynstagande till olika fiskaregruppers intressen så att icke vissa grupper eller distrikt otillbörligt gynnas framför andra vid fördelning av medel, som influtit genom här berörda avgifter. Fiskets prisregleringsfond bör ställas under förvaltning av statens fiskenämnd.

Vad beträffar frågan, huruvida i framtiden anställandet av prisregleringsföretag skall bliva beroende på, huruvida inom det tilltänkta regleringsområdet auktoriserade producentföreningar hunnit bildas eller icke, så synes principiellt sett hinder icke behöva möta mot genomförande av prisregleringar även inom områden, där sådana föreningar icke finnas. Man måste ju räkna med möjligheten att föreningsbildandet vid tidpunkten för regleringssystemets ikraftträdande ännu icke framskridit så långt att hela landet omfattas av de kooperativa centralföreningarna utan att åtminstone under en övergångstid luckor komma att finnas. Målet är dock att den blivande organisationen skall täcka hela landet, och det är uppenbart att prisregleringsåtgärderna avsevärt underlättas om de kunna genomföras under medverkan av organisationerna, exempelvis i avseende å uppbörden av regleringsavgifter och utbetalande av regleringsbidrag.

En särskild fråga är huruvida deltagandet i förekommande prisregleringar bör vara frivilligt eller icke. Detta spörsmål har såvitt angår strömmingsregleringen ställts under diskussion i Kungl. Maj:ts proposition nr 131 till 1941 års lagtima riksdag om regleringsperiodens förlängning. Frågan innefattar två led. Enighet torde råda därom att en prisreglering såtillvida bör vara av tvingande natur, att de inom regleringsområdet verksamma producenterna skola vara skyldiga att ställa sig det fastställda minimipriset till efterrättelse. Däremot ha olika meningar gjort sig gällande, huruvida producenterna skola vara ovillkorligen skyldiga att erlägga prisregleringsavgift och äga tillgodonjuta den därmed förenade rätten att uppbära prisutjämningsbidrag. Enligt vad chefen för jordbruksdepartementet i berörda sammanhang anfört, borde deltagandet i prisregleringen, såvitt anginge de auktoriserade producentföreningarna, icke göras beroende av frivillig anslutning, helst som prisregleringsavgiften samtidigt reducerades från 2·5 till 2 procent av försäljningspriset och sålunda icke komme att alltför mycket betunga den enskilde fiskaren. Kommittén anser för sin del att syftet med

prisreglerande åtgärder skulle i åtskilliga hänseenden förfelas, om icke möjligheter skapades för en hundraprocentig anslutning till regleringen även såvitt angår erläggandet av prisregleringsavgifter. Skyldigheten att deltaga i av Kungl. Maj:t beslutade prisregleringar bör därför komma till uttryck i en ny författning. Dock måste även ur nu berörda synpunkt beaktas vikten av att regleringsområdena bestämmas så att garantier för största möjliga rättvisa i fråga om pålagor och förmåner för den enskilde fiskaren vinnas.

Grunderna för utbetalande av prisutjämningsbidrag till av regleringen berörda fiskare böra för varje särskilt fall bestämmas av Kungl. Maj:t.

Organisationsanslag och rörelsekapital.

En allmän reglering av fiskmarknaden enligt de i det föregående angivna riktlinjerna kräver medverkan, förutom av fiskarena själva, även av statsmakterna.

Uppbyggandet av en fiskarenas ekonomiska organisation förutsätter ett omfattande och kostsamt organisationsarbete. Redan befintliga ekonomiska fiskeriorganisationer måste omändras och anpassas efter det nya systemet och helt nya sammanslutningar måste flerstädes skapas. Härför erfordras upplysnings- och propagandaverksamhet. Ifrågavarande uppbyggnadsarbete bör ledas centralt av en interimsstyrelse för den blivande fiskeorganisationen, sammansatt av representanter för olika nu befintliga sammanslutningar av fiskare. Det förutsättes att de ledande krafterna i dessa sammanslutningar medverka i organisationsarbetet, som bör bedrivas efter en i stora drag på förhand uppgjord och fastställd plan.

Vad angår kostnaderna för ifrågavarande organisationsarbete må framhållas, att några tillförlitliga beräkningar härvidlag svårligen kunna göras. Preliminärt kan medelsbehovet för berörda ändamål uppskattas till 120 000 kronor. Härav beräknas belöpa å det egentliga organisationsarbetet 85 000 kronor, varav för det centralt ledda arbetet 25 000 kronor, för västkusten 20 000 kronor, för ostkusten 15 000 kronor, för Skåne och Blekinge 10 000 kronor samt för insjöfisket 15 000 kronor. Vidare ingår i det angivna totalbeloppet vissa till sammanlagt 15 000 kronor beräknade kostnader för lokalföreningarnas verksamhet (50 kronor för varje förening) under den allra första tiden, innan rörelsen kommit i gång och medel hunnit inflyta av rörelsen eller i form av medlemsavgifter. Ytterligare kan ett belopp av 15 000 kronor beräknas åtgå till täckande av rese- och andra omkostnader för ombud vid bildande av centralföreningar, lokalhyra och andra kostnader i samband med föreningsbildningen. Motsvarande kostnader i samband med riksförbundets bildande beräknas till 5 000 kronor.

Fiskets utövare förfoga i allmänhet icke över sådana ekonomiska resurser, att det kan antagas att dessa själva kunde på den korta tid, som kan ifrågakomma, hopbringa de sålunda erforderliga medlen. Kommittén föreslår därför, att ett anslag å ovan angivna belopp, 120 000 kronor, anvisas av stats-

makterna för bestridande av organisationsarbetet bland fiskarena. Anslaget, som bör givas karaktären av reservationsanslag, torde böra ställas till den förut antydda interimsstyrelsens förfogande, att av denna disponeras i huvudsak på det sätt som ovan angivits.

Allteftersom organisationsarbetet fortskrider och den ekonomiska föreningsbyggnaden blir färdig att övertaga de uppgifter, som komma att påvila densamma, erfordras rörelsekapital för att driva affärsverksamheten, intill dess att organisationen själv kan finansiera sin verksamhet. Medlemmarnas insatser torde icke komma att representera så stora belopp, och det torde även vara nödvändigt, att andelstecknarna medgivas rätt att fullgöra inbetalning av insatserna i etapper. Realsäkerheter torde ställa sig svårt att anskaffa för en fiskareorganisation, och krediterna bliva därför svåra att ordna. Enda möjligheten synes därför vara, antingen att staten ställer lån till förfogande på billiga villkor till ekonomiska föreningar av fiskare för att befordra avsättningen av medlemmarnas fångster, såsom skett med avseende på de ekonomiska föreningar, som på sin tid bildades för strömmingshandelns reglering, eller ock att staten i detta fall, såsom skett med avseende på trädgårdsnäringen och jordbrukskasserörelsen, ställer garanti för upplåning av kapital intill ett visst begränsat belopp åt en blivande riksorganisation. Det sista sättet att underlätta för organisationen att erhålla rörelsekapital synes hava ett avgjort företräde. Garantien torde lämpligen kunna lämnas under samma former och villkor, som skedde till trädgårdsnäringen, nämligen genom deposition i riksbanken av statsobligationer såsom säkerhet för organisationens förbindelser.

Såsom dylikt garantikapital anser kommittén ett belopp av 7 000 000 kronor vara tillräckligt men också nödvändigt. Berörda belopp torde ungefärligen motsvara 10 procent å årsomsättningen av fisk, inklusive omkostnader, av fiskets förnödenheter samt av importerad fisk. Ett lägre belopp än det angivna synes icke böra ifrågakomma även med häsyn till den omständigheten, att i vissa fall, såsom vid islandsfiske, storsjöfiske och saltströmmingsberedning, tämligen lång tid kan förflyta från fångsttillfället och till dess försäljning av fisken sker.

Statlig tillsyn över regleringssystemets tillämpning.

De åtgärder, som i det föregående föreslagits i syfte att skapa bättre förhållanden på fiskmarknaden, bygga på den grundförutsättningen att svenska fiskare sammansluta sig i ekonomiska organisationer, på vilka den ansvarsfulla uppgiften kommer att vila att i praktiken omsätta de framförda förslagen. Så långt det varit möjligt ha här riktlinjerna för det kommande uppbyggnadsarbetet utstakats och även vissa, av andra intressen än fiskarenas betingade gränser för detta arbete uppdragits. Det är dock givet att inom den ram, som sålunda givits, en mångfald detaljspörsmål rymmas,

vilka efter hand som förslagen genomföras i praktiken eller under den framtida tillämpningen av de nya bestämmelserna kräva en lösning. Det nya systemets effektivitet och ändamålsenlighet blir i mångt och mycket beroende även av det sätt, på vilket man igenom uppkommande intressekonflikter söker väg fram mot det uppställda målet.

I syfte att skapa garantier för en ordning, som inom den givna ramen tillgodoser alla de olika intressen, vilka beröras av de planerade åtgärderna, torde fiskeriorganisationernas blivande verksamhet och förhållandena på fiskmarknaden böra ställas under statligt överinseende. I det föregående har i olika sammanhang en sådan statlig tillsyn förutsatts skola utövas genom statens fiskenämnd. Utöver de uppgifter, som enligt de här framlagda författningsförslagen avses skola i vissa bestämda hänseenden åvila fiskenämnden, bör denna nämnd anförtros en allmänt övervakande och intressemotsättningarna utjämnande verksamhet, en verksamhet, som utan tvivel kommer att ställa nämnden inför problem, vilka kräva en omdömesgill och samtidigt till praktiskt ändamålsenliga resultat ledande behandling. Och denna statliga nämnd bör — om förslagen genomföras i den anda, i vilken de tillkommit — i utövningen av sitt ansvarsfulla värv beakta, att förslagen ytterst syfta till förbättrade villkor för landets fiskarebefolkning.

Med hänsyn till de vidgade uppgifter, som efter förslagens genomförande tillkomma fiskenämnden, synas antalet ledamöter i nämnden böra utvidgas till fem, varigenom en allsidig sakkunskap rörande det svenska fisket och dess förhållanden torde kunna bliva representerad i nämnden. Enligt förslaget till instruktion för nämnden har Kungl. Maj:t att förordna ledamöterna i densamma. Rörande valet av ledamöter vilja kommittérade här endast uttala sin anslutning till vad chefen för jordbruksdepartementet uttalat i prop. nr 131 till 1941 års lagtima riksdag, nämligen att nämndens ledamöter böra stå opartiska till de olika intressen, som beröras av regleringen, förutsatt likväl att nämnden, när så finnes påkallat, äger kalla sakkunniga yrkesrepresentanter till överläggning.

Sammanfattning.

Under hänvisning till vad i det föregående anförts ävensom till efterföljande författnings- och stadgeförslag får kommittén föreslå följande åtgärder i syfte att åvägabringa en allmän reglering av fiskmarknaden, nämligen

1) bildande av en hela riket omspännande ekonomisk organisation för fisket, bestående av ett riksförbund med därtill anslutna centrala försäljningsföreningar, vilka i sin tur utgöra sammanslutningar av lokalföreningar eller eventuellt av de enskilda fiskarena, med huvudsaklig uppgift att för försäljning omhändertaga fiskarenas samtliga fångster av fisk och skaldjur, samt att, i den mån fångsterna ej kunna avyttras för färskkonsumtion, tillvarataga och nyttiggöra dem för förbrukning på annat lämpligt sätt;

2) reglering av handeln med fisk och skaldjur på grundval av fiskets ekonomiska organisationer i huvudsaklig överensstämmelse med härvid fogade författningsförslag;

3) reglering av import och export av fisk och skaldjur i huvudsaklig överensstämmelse med härvid fogade författningsförslag;

4) anordnande i mån av behov av prisregleringar å fisk och skaldjur i överensstämmelse med i bifogade författningsförslag angivna grunder, för vilket ändamål import- och exportavgifter må, i den utsträckning Kungl. Maj:t finner skäligt, upptagas;

5) anvisande av ett reservationsanslag för budgetåret 1941/42 å 120 000 kronor för bestridande av de med föreningsbildningen bland fiskarena förenade kostnaderna; samt

6) tillhandahållande av svenska statens obligationer till ett belopp av 7 000 000 kronor att deponeras såsom pant till säkerhet för den blivande fiskeriorganisationens upplåning av erforderligt rörelsekapital.

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

Bilaga 1.

Förslag

till

förordning om viss reglering av handeln med fisk m. m.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

För handeln med fisk och skaldjur ävensom med därav av fiskare beredda varor skall gälla vad i denna förordning stadgas.

2 §.

Uppsikt över handeln med fisk och skaldjur utövas av statens fiskenämnd. Angående nämndens sammansättning, arbetssätt och allmänna befogenhet äger Kungl. Maj:t utfärda särskilda bestämmelser.

3 §.

Har av fiskare, för vilka fiske utgör huvudsaklig eller väsentlig inkomstkälla, bildats ekonomisk förening (central försäljningsförening) för gemensamt avyttrande av fångsterna av fisk och skaldjur utmed viss kuststräcka eller inom visst sötvattensområde, må, därest föreningen finnes äga förutsättning för dylik verksamhet och omfatta tillräckligt antal fiskare, föreningen kunna erhålla Kungl. Maj:ts tillstånd att med ensamrätt för försäljning mottaga fisk och skaldjur, som ilandföres vid sagda kuststräcka eller inom sagda sötvattensområde eller eljest införes till föreningens verksamhetsområde. Vad här sägs avser färsk fisk och skaldjur ävensom av fiskarena själva därav genom saltning eller på annat sätt beredda produkter.

Såsom villkor för erhållande av tillstånd, varom i första stycket sägs, må Kungl. Maj:t kunna föreskriva, att försäljningsförening skall vara medlem av riksorganisation, som har till uppgift att bland annat verka för ett rationellt samarbete mellan fiskares ekonomiska föreningar.

Statens fiskenämnd äger, när skäl därtill äro, ålägga ej mindre försäljningsförening att i skälig omfattning utbjuda sina fångster av fisk till partihandlare, som av nämnden anvisas, än även sådan partihandlare att i första hand genom föreningen täcka sitt behov av fisk, i den mån så kan ske genom de partier, som ilandföras inom föreningens område.

I övrigt skall försäljningsförening ställa sig till efterrättelse de ytterligare villkor, som vid tillståndets beviljande må varda meddelade, ävensom av statens fiskenämnd givna föreskrifter och anvisningar; och åligger det förening att lämna statens fiskenämnd de upplysningar angående sin verksamhet, som erfordras för utövning av nämndens uppsikt.

4 §.

Försäljningsförening är pliktig att enligt gällande grunder för försäljning mottaga fisk och skaldjur, som inom föreningens distrikt ilandföres av medlem eller eljest av fiskare, för vilken fiske utgör huvudsaklig eller väsentlig inkomstkälla.

I den mån så med hänsyn till tillförsel och avsättningsmöjligheter lämpligen kan ske, skall föreningen jämväl för försäljning mottaga andra fångster av fisk och skaldjur än som i första stycket avses.

5 §.

Partihandel med färsk fisk och skaldjur må bedrivas endast efter tillstånd av Kungl. Maj:t eller den, åt vilken rätten att meddela sådant tillstånd av Kungl. Maj:t överlåtes.

Detaljhandel med färsk fisk och skaldjur må ej idkas, med mindre varan är inköpt från den, som erhållit tillstånd, som i första stycket sägs. Fiskare vare dock berättigad att själv eller genom hemmavarande familjemedlem sälja egen eller eget båtlags fångst ävensom därav beredda produkter direkt till konsument, skolande vid sådan försäljning iakttagas de villkor, som meddelas av vederbörande försäljningsförening eller, där sådan ej finnes, av statens fiskenämnd.

Inom område, där försäljningsförening icke finnes, må fiskare på de villkor, statens fiskenämnd eller dess ombud bestämmer, dessutom försälja egen eller eget båtlags fångst direkt till beredning av fiskprodukter eller till djuruppfödare.

Med partihandel förstås i denna förordning sådan handel, som i vare sig fast räkning eller kommission bedrives till återförsäljare i och för deras rörelse, med undantag för försäljning, som av försäljningsförening eller, där sådan ej finnes, av fiskare bedrives med egen fångst till återförsäljare. Med detaljhandel förstås försäljning till konsument.

Vad i 3 § fjärde stycket är stadgat om försäljningsförening skall i tillämpliga delar gälla parti- och detaljhandlare, som i denna paragraf avses.

6 §.

Vid handel med fisk och skaldjur skall priset angivas per viktenhet.

Annan sill än sådan, som fångats i Östersjön eller Bottniska viken och ilandförts vid kusten därav norr om gränsen mellan Blekinge och Kalmar län, må ej föras i handeln under namn av strömming.

7 §.

Färsk fisk och skaldjur, som inköpts för export, för saltning, kryddning, rökning eller annan konservering, för beredning av kraftfoder eller gödningsämne eller för att direkt användas till djurföda, må ej inom riket återförsäljas i färskt tillstånd för annat ändamål än som avsetts.

8 §.

Angående prisreglering å färsk fisk och skaldjur gäller vad särskilt är stadgat.

9 §.

Åsidosätter någon vid utövning av verksamhet, som enligt denna förordning är beroende av särskilt tillstånd, de för tillståndets tillgodonjutande meddelade villkoren, må, ändock att han därför icke blivit lagförd, myndighet, som beviljat tillståndet, återkalla detsamma.

10 §.

Den, som i strid mot vad här ovan stadgas till salu håller, säljer eller köper fisk och skaldjur eller i övrigt gör sig skyldig till överträdelse av bestämmelserna i denna förordning eller på grund därav meddelade föreskrifter, straffes med dagsböter.

Fortsätter någon under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse som nu sagts, samma förseelse, skall han, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång åtal emot honom anhängiggöres, fällas till det straff, som för sådan förseelse är stadgat.

11 §.

Förseelse mot denna förordning eller på grund därav meddelade föreskrifter åtalas av allmän åklagare. Åtal anhängiggöres vid allmän domstol.

Böter, som ådömas enligt denna förordning, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmän lag.

12 §.

Över statens fiskenämnds beslut i frågor, varom i denna förordning förmäles, må klagan föras hos Kungl. Maj:t genom besvär, som skola ingivas till jordbruksdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen från den dag klaganden erhöll del av beslutet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1943.

Bilaga 2.

Förslag

till

förordning angående reglering av införseln av fisk och skaldjur.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Fisk och skaldjur samt därav beredda konserver eller andra produkter må, där införseln försiggår annorledes än med svenskt fartyg från vilket fångsten ägt rum, icke införas till riket utan tillstånd av Kungl. Maj:t eller den myndighet, åt vilken Kungl. Maj:t uppdragit att meddela dylikt tillstånd.

För tillstånd, som ovan sagts, må utgå avgift enligt grunder, som Kungl. Maj:t i särskild ordning bestämmer, vilka avgifter skola tillföras fiskets prisregleringsfond.

Angående införsel av färsk långa för beredning till spillånga gäller vad särskilt är stadgat.

Anm.: Kungl. Maj:t torde uppdraga åt statens fiskenämnd att meddela tillstånd, som i första stycket avses. Ansökan om sådant tillstånd torde göras enligt formulär, som fastställas av fiskenämnden.

Angående införsel av färsk långa för beredning till spillånga, se kungörelsen den 19 maj 1933 (nr 219), vars giltighetstid genom kungörelsen den 20 december 1940 (nr 1008) förlängts intill utgången av år 1941.

Jfr kungörelsen den 4 februari 1930 (nr 30) med vissa bestämmelser till skydd för beståndet av kejsarhummer.

2 §.

Stadgandet i 1 § första stycket skall icke utgöra hinder för transitering eller uppläggning å tullager eller provianteringsfrilager av där omförmäld vara; dock må å provianteringsfrilager upplagd sådan vara icke utan av Kungl. Maj:t för varje särskilt fall meddelat tillstånd disponeras annorledes än till fartygs proviantering i föreskriven ordning.

Ej heller skall stadgandet hava avseende å dylik vara, då den införes i egentlig gränstrafik eller under sådana förhållanden, att, om varan varit tullbelagd, tullfrihet för densamma åtnjutes enligt 5 eller 6 § tulltaxeförordningen.

3 §.

Till riket inkommen vara, som på grund av bestämmelserna i denna kungörelse icke får införas, må, därest varan ej enligt lagen om straff för olovlig

varuinförsel skall vara förverkad, under tullkontroll återutföras under de villkor och i den ordning, som tullstadgan föreskriver i fråga om returförtullning.

4 §.

Skall i denna kungörelse avsedd vara enligt tullstadgan eller lagen om straff för olovlig varuinförsel genom tullverkets försorg försäljas å auktion, må försäljningen ske endast till den, som erhållit tillstånd, varom i 1 § sägs, eller ock under förbehåll att varan åter utföres.

Kan försäljningen icke sålunda äga rum, skall med varan förfaras på sätt Kungl. Maj:t efter anmälan av generaltullstyrelsen förordnar.

5 §.

Den, som i strid mot stadgandet i 2 § första stycket disponerar å proviantering sfrilager upplagd vara annorledes än till fartygs proviantering i föreskriven ordning, straffes med dagsböter.

6 §.

Tullmyndighet, som finner förseelse enligt 5 § hava blivit begången, åligger anmäla densamma till åtal.

Förseelsen åtalas av allmän åklagare. Åtalet anhängiggöres vid allmän domstol.

7 §.

Böter, som ådömas enligt denna kungörelse, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmän lag.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1943.

Bilaga 3.

Förslag

till

förordning angående reglering av exporten av fisk och skaldjur.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Utförsel ur riket av färsk, saltad, torkad eller rökt fisk och skaldjur må ej ske utan tillstånd av Kungl. Maj:t eller den myndighet, åt vilken Kungl. Maj:t uppdragit att meddela dylikt tillstånd.

För tillstånd, som ovan sagts, må utgå avgift enligt grunder, som Kungl. Maj:t i särskild ordning bestämmer, vilka avgifter skola tillföras fiskets prisregleringsfond.

2 §.

I fråga om det i denna förordning stadgade förbudet äger förordningen den 3 mars 1916 (nr 49) om straff för olovlig varuutförsel m. m. tillämpning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1943.

Bilaga 4.

Förslag

till

förordning angående anordnande av prisreglering å fisk och skaldjur m. m.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

I den utsträckning, varom Kungl. Maj:t förordnar, skall reglering av priset till fiskare för av honom fångad färsk fisk och skaldjur anordnas i överensstämmelse med vad i denna förordning stadgas.

Förordnande, som i första stycket sägs, må avse viss eller vissa delar av riket samt ett eller flera fiskslag.

2 §.

Uppsikt över prisreglering, som anordnas med stöd av denna förordning, utövas av statens fiskenämnd.

3 §.

Inom område, där prisreglering gäller, må fiskare ej för konsumtion i färskt tillstånd inom riket eller för rökning sälja det slags fisk eller skaldjur, som omfattas av regleringen, under visst pris *(minimipris)*, som av statens fiskenämnd för viss tid fastställes.

För prisreglerad fisk och skaldjur, som ej kunnat vinna avsättning för i första stycket omförmälda ändamål utan försålts för export, saltning, kryddning, till djurföda i färskt tillstånd eller för beredning av kraftfoder eller gödningsämne (överskottsfisk), må, där försäljningssumman understiger minimipriset, till fiskaren utgå *prisutjämningsbidrag* med belopp, som av statens fiskenämnd fastställes i överensstämmelse med av Kungl. Maj:t angivna grunder. Prisutjämningsbidrag må icke utgå för mer än viss av Kungl. Maj:t bestämd kvotdel av den inom regleringsområdet under året ilandförda fångstmängden, dock högst för 60 procent av fångstmängden.

4 §.

Inom område, där enligt förordningen om viss reglering av handeln med fisk m. m. central försäljningsförening för fisket är verksam, skall försäljning av överskottsfisk ombesörjas av sådan förening och prisutjämningsbidrag utbetalas till föreningen för fördelning mellan leverantörerna.

Finnes ej inom prisregleringsområdet sådan förening, som i första stycket avses, uppdrager Kungl. Maj:t åt lämplig samfällighet bland fiskare att på enahanda sätt omhänderhava prisregleringen.

5 §.

För bestridande av prisutjämningsbidrag skall fiskare erlägga *prisregleringsavgift* med viss av Kungl. Maj:t för varje prisregleringsföretag fastställd procent av det belopp, fiskaren under tiden för prisregleringen erhållit vid försäljning för konsumtion i färskt tillstånd eller för rökning av till regleringsområdet införda fiskfångster, eller, om Kungl. Maj:t därom förordnar, av enbart sådan fisk, som omfattas av regleringen.

Prisutjämningsbidrag inbetalas till och förvaltas av den myndighet eller producentsammanslutning inom fisket, som av Kungl. Maj:t bestämmes. Inflytande avgifter skola redovisas särskilt för varje prisregleringsföretag.

Har prisregleringsföretag avslutats och därvid behållning uppstått, skall behållningen tillföras den i 6 § omförmälda fonden.

6 §.

Envar fiskare är skyldig att erlägga en *allmän avgift* med belopp motsvarande $^1/_2$ procent av saluvärdet å av honom hemförda och genom vederbörande fiskförsäljningsförening försålda fångster av fisk och skaldjur.

De i första stycket omförmälda avgifterna skola i den ordning statens fiskerinämnd bestämmer inbetalas till sagda nämnd och av nämnden tillsammans med import- och exportavgifter enligt härom gällande förordning förvaltas under benämningen fiskets prisregleringsfond.

7 §.

Enligt Kungl. Maj:ts bestämmande må medel ur den i 6 § andra stycket omförmälda fonden anvisas såsom bidrag till stödjande av prisreglering ävensom för annat för fiskerinäringen eller dess utövare gagnande ändamål.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1943.

Bilaga 5.

Förslag
till
instruktion för statens fiskenämnd.

1 §.

Statens fiskenämnd utgör organ för handhavande av uppgifter, som äga samband med fiskmarknadens reglering enligt härom gällande författningar.

Nämnden har sitt säte i Stockholm.

2 §.

Nämnden åligger

att med uppmärksamhet följa förhållandena på fiskmarknaden samt hos Kungl. Maj:t föreslå eller i mån av befogenhet själv vidtaga de åtgärder till befordrande av avsättningen av fisk och skaldjur, vartill nämnden finner omständigheterna föranleda;

att utöva den uppsiktsverksamhet och fullgöra de uppgifter i övrigt, som enligt gällande författningar eller av Kungl. Maj:t meddelade särskilda föreskrifter må ankomma på nämnden; samt

att i sin verksamhet söka till gagn för fiskerinäringens utövare främja en ändamålsenlig ordning på fiskmarknaden med avseende å fiskfångsternas uppsamlande, distribution och saluförande under behörigt hänsynstagande till samtliga härav berörda intressen.

3 §.

Nämnden består av fem ledamöter, som förordnas av Kungl. Maj:t.

Bland ledamöterna utser Kungl. Maj:t ordförande.

Kungl. Maj:t bestämmer ersättning till ledamöterna.

4 §.

Hos nämnden skall finnas anställd en sekreterare, som tillsättes enligt föreskrift av Kungl. Maj:t.

Ersättning till sekreteraren bestämmes av Kungl. Maj:t.

5 §.

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden, så ofta omständigheterna det föranleda.

Vid handläggning av ärende av större vikt böra såvitt möjligt samtliga ledamöter närvara.

Såsom nämndens beslut gäller den mening, för vilken de flesta rösterna avgivits, eller vid lika röstetal, den mening, som ordföranden biträtt.

6 §.

Vid sammanträde skall föras protokoll, angivande de ledamöter som närvarit, de ärenden som behandlats samt besluten. Protokollet justeras av ordföranden.

Ledamot, vilkens mening icke överensstämmer med i hans närvaro fattat beslut, äger få sin mening antecknad till protokollet.

7 §.

Från nämnden utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller, efter nämndens bestämmande, av annan ledamot eller av sekreteraren.

Har skiljaktig mening förekommit i ärende, vari skrivelse avlåtes till Kungl. Maj:t eller chef för statsdepartement, skall protokollsutdrag, innefattande sådan mening, bifogas skrivelsen.

8 §.

Nämnden äger att av myndigheterna erhålla de upplysningar och det biträde, som för nämndens verksamhet erfordras och av vederbörande kunna lämnas.

I den mån så prövas nödigt för fullgörande av nämndens åliggande, må ordföranden samt, efter nämndens eller ordförandens bestämmande, nämndens övriga ledamöter och sekreteraren företaga resor inom riket.

Nämnden eller ordföranden äger ock i mån av behov kalla sakkunniga till överläggning. Angående ersättning åt sålunda tillkallade bestämmer Kungl. Maj:t.

9 §.

Med Kungl. Maj:ts medgivande äger nämnden för expeditionsarbetets handhavande anlita härför erforderlig personal.

Nämnden äger till bestridande av ersättning åt nämnda personal, expenser och andra nödiga kostnader hos lantbruksstyrelsen efter rekvisition och mot redovisningsskyldighet uppbära och handhava för sådant ändamål av Kungl. Maj:t anvisade medel.

10 §.

Det åligger nämnden att varje år före den 1 mars till chefen för jordbruksdepartementet avgiva berättelse över nämndens verksamhet under närmast föregående år.

Denna instruktion länder till efterrättelse från och med den 1 januari 1943.

Bilaga 6.

Förslag
till
stadgar
för en riksorganisation för fisket, kallad Sveriges fiskeriförbund, förening u. p. a.

§ 1.

Förbundets firma är Sveriges fiskeriförbund, förening utan personlig ansvarighet.

§ 2.

Förbundets ändamål är att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att övervaka och samordna dessas verksamhet för fisk- och skaldjursfångsternas tillvaratagande, distribution och saluförande samt såsom ett led i denna verksamhet bedriva handel med fisk och skaldjur samt fiskvaror, förmedla inköp av för fiskerinäringens utövande erforderliga förnödenheter ävensom att idka annan ekonomisk verksamhet.

Förbundet skall till främjande av sitt syfte

1) verka för rationalisering och förbättrade avsättningsförhållanden inom fiskerinäringen;

2) ordna samarbete mellan medlemmarna till förebyggande av inbördes konkurrens vid försäljning av fisk och fiskvaror inom landet eller för export samt genomföra härför erforderlig indelning av medlemmarnas verksamhetsområden jämte nödig prisutjämning för stödjande av den inhemska prisnivån å fiskmarknaden;

3) arbeta för ändamålsenlig kvalitetsbetalning till fiskarena, kvalitetsförbättring och standardisering av salufördа fiskvaror samt ombesörja härför erforderlig kontroll;

4) vidtaga åtgärder för åstadkommande av enhetlig bokföring, driftsanalys och effektiv revision bland medlemmarna;

5) insamla och sammanställa för noteringar och andra för vägledande informationer nödvändiga statistiska uppgifter i avsikt att åstadkomma ändamålsenlig tillförsel och prisbildning å fiskmarknaden;

6) följa statsmakternas åtgärder på fiskerinäringens område och göra de framställningar samt taga de initiativ i övrigt, som förhållandena påkalla; samt

7) för övrigt i alla förekommande fall tillvarataga fiskarenas ekonomiska intressen och i samarbete med likartade organisationer inom fiskerinäringen befrämja andelsrörelsen bland fiskarena och dess rationella utveckling.

§ 3.

Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

§ 4.

Till medlemmar i förbundet kunna antagas centrala försäljningsföreningar för fisket.

Ansökan om inträde göres skriftligen till styrelsen, som avgör huruvida och på vilka villkor ansökan skall bifallas.

§ 5.

Medlem skall deltaga i förbundet med en insats för varje 10 000-tal kronor av omsättningen å fiskförsäljningen under närmast föregående verksamhetsår, dock med minst en insats.

Medlem, som ännu ej bedrivit sin rörelse under helt år, inträder i förbundet med det antal insatser, styrelsen uppskattningsvis bestämmer. Då uppgift rörande omsättningen för helt år föreligger, rättas insatsantalet därefter.

Varje insats lyder å 50 kronor, varav 10 kronor erlägges kontant vid inträdet och återstoden med 10 kronor senast den 1 februari årligen under 4 år.

I den mån omsättningen å fiskförsäljning ökas, är medlem skyldig att efter förenämnda grunder erlägga de ytterligare insatser, som motsvara ökningen. Minskning i omsättningen föranleder ej ändring i antalet insatser.

Medlem må icke deltaga i förbundet med mer än det antal insatser, som sålunda belöper å medlem.

Anm.: Insatsernas storlek och grunderna för dessas beräknande torde närmare få övervägas vid förbundets bildande. Vad paragrafen i sådant hänseende innehåller bör ej betraktas såsom det definitivt ändamålsenligaste.

§ 6.

Vid sammanslagning eller ombildning av företag, vilka äro medlemmar i förbundet, överföras ifrågavarande medlemmars insatser och övriga tillgodohavanden hos förbundet på den sammanslutning, som därvid framgått.

§ 7.

Såsom bidrag till bestridande av förbundets omkostnader skall medlem erlägga den årsavgift, som av förbundsstämman bestämmes.

§ 8.

Förbundets affärsverksamhet bör så bedrivas, att den täcker därmed förenade omkostnader.

§ 9.

Medlem är skyldig att i sin försäljningsverksamhet ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar, som av styrelsen må utfärdas till befrämjande av förbundets ändamål.

För kontroll av det sätt, varpå medlem fullgör sina skyldigheter, är medlem förpliktad att till styrelsen avlämna de uppgifter, som styrelsen finner erforderliga.

Anm.: De befogenheter att meddela föreskrifter och anvisningar till medlemmarnas ovillkorliga efterrättelse, som i denna paragraf tilläggas styrelsen, kunna avse dispositionen av överskottsfisk, tillämpning av beslutad prisutjämning mellan medlemmarna o. dyl.

§ 10.

Uppsägning till utträde ur förbundet skall ske skriftligt. Sådan uppsägning må ej ske tidigare än fem år efter inträdet. Avgången ur förbundet sker vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller näst efter sex månader, sedan uppsägningen inkommit till styrelsen.

Anm.: Kungl. Maj:ts tillstånd erfordras för införande i stadgarna av en femårig uppsägningstid.

§ 11.

Bryter medlem mot dessa stadgar eller skadar han på annat sätt förbundet eller motarbetar dess intressen, äger styrelsen utesluta honom ur förbundet, därest han ej låter sig rätta efter av styrelsen meddelad varning.

Den, som ej åtnöjes med styrelsens beslut om uteslutning, äger att få frågan hänskjuten till förbundsstämmans avgörande. Anmälan därom skall i ty fall göras till styrelsen senast en månad efter det styrelsens beslut om uteslutning avsänts till medlemmen.

§ 12.

Utträdande eller utesluten medlem äger ej utfå vare sig insatser eller andel i fonder eller vinstandel med undantag för det fall, som angives i § 44 mom. 2 lagen om ekonomiska föreningar.

§ 13.

Förbundets organ äro:

1) förbundsstämman;
2) förvaltningsrådet;
3) styrelsen;
4) revisorerna.

Ingen kan samtidigt vara ledamot av förvaltningsråd och styrelse eller revisor.

§ 14.

Medlems rätt att deltaga i handhavandet av förbundets angelägenheter utövas på förbundsstämma, vilken är det i föreningslagen omnämnda föreningssammanträdet. Vid förbundsstämma har varje medlem en röst för varje insats, dock må ingen medlem utöva rösträtt för mer än en femtedel av det

vid stämman företrädda insatskapitalet. Ansluten förening eller dess styrelse väljer bland sina medlemmar ett eller flera ombud till förbundsstämman och bestämmer huru medlemmens röstetal skall fördelas mellan ombuden. Valet avser tiden från och med det ena årets till och med det näst därpå följande årets ordinarie förbundsstämma.

Valen av ombud skola förrättas senast den 20 april och protokoll över valförrättningen vara förbundets styrelse tillhanda senast den 1 maj.

Ombud för medlem, som vid tiden för förbundstämman icke fullgjort vad honom såsom medlem i förbundet åligger, äger ej deltaga i stämmans förhandlingar eller beslut.

§ 15.

Ordinarie förbundsstämma hålles årligen på dag före juli månads utgång, som styrelsen äger bestämma. Extra stämma utsättes av styrelsen, då den så anser nödigt eller då revisorerna eller minst $^1/_{10}$ av förbundets medlemmar därom gjort skriftlig framställning till styrelsen med angivande av det eller de ärenden, som skola behandlas.

Förbundsstämman öppnas av styrelsens ordförande, varefter de närvarande efter huvudtalet utse ordförande vid stämman.

För beslut om ändring av stadgarna erfordras $^2/_3$ av de i omröstningen deltagandes röster.

Anm.: Förbundsstämman bör äga rum först efter det att medlemsföreningarna hållit sina stämmor. Jfr 13 § i normalstadgar för centralföreningarna och 13 § i normalstadgar för lokalföreningarna.

§ 16.

Vid ordinarie förbundsstämma skola följande ärenden förekomma:

1) val av ordförande vid stämman;
2) fastställande av röstlängd;
3) val av justeringsmän;
4) fråga om stämman utlysts i behörig ordning;
5) styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna verksamhetsåret;
6) revisorernas berättelse;
7) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
8) överskottets användning;
9) bestämmande av arvode och reseersättning åt styrelse, förvaltningsråd och revisorer;
10) bestämmande av antalet ledamöter i styrelsen;
11) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
12) val av revisorer och suppleanter för dessa;
13) beslut om årsavgift för följande år enligt § 7;
14) i kallelsen upptagna ärenden, som av styrelsen hänskjutits till stämman eller av medlem med anhållan om dess föredragande å stämman skriftligen ingivits till styrelsen före den 1 maj.

§ 17.

Å extra förbundsstämma må ej behandlas andra ärenden än sådana som upptagits i kallelsen.

§ 18.

Kallelse till ordinarie förbundsstämma utfärdas av styrelsen senast 30 dagar före stämmans hållande genom rekommenderat brev med posten dels direkt till anmälda ombud till stämman dels ock till medlemmarna.

Andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom genom brev.

§ 19.

Till stöd för styrelsen vid dess handhavande av förbundets angelägenheter samt för att lämna tillfälle åt anslutna medlemmars ledning att taga del i viktigare ärendens beredning skall finnas ett förvaltningsråd. Förvaltningsrådet består av en ledamot från varje medlem. Ledamöterna utses av medlemmarnas styrelser före juni månads utgång varje år. Valet avser tiden mellan närmast infallande ordinarie förbundsstämma och den därpå kommande. För ledamot i förvaltningsrådet skall väljas suppleant att inträda vid förfall.

Bestyrkt utdrag av protokoll, utvisande förrättat val av ledamot och suppleant i förvaltningsrådet, skall ofördröjligen insändas till förbundet.

§ 20.

Vid sitt första sammanträde utser förvalningsrådet inom sig ordförande och vice ordförande. Förvaltningsrådet kallas till sammanträde, när styrelsen så finner behövligt eller minst en tredjedel av förvaltningsrådets medlemmar det påyrkar. Envar ledamot har en röst. Röstning sker öppet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

Vid sammanträde med förvaltningsrådet föres genom styrelsens försorg protokoll, vilket justeras av ordföranden jämte en därtill utsedd ledamot.

Ledamöter och suppleanter i styrelsen liksom ock förbundets affärsledare äga deltaga i förvaltningsrådets förhandlingar men ej i besluten.

§ 21.

Innan styrelsen fattar beslut, skall den inhämta förvaltningsrådets yttrande, då fråga är om

1) uteslutning av medlem enligt § 11;

2) förvärv, intecknande eller försäljning av fastighet.

Dessutom äger styrelsen till förvaltningsrådet för yttrande hänskjuta andra ärenden, som den finner lämpligt.

§ 22.

Förbundets styrelse består efter förbundsstämmans beslut av minst fem och högst nio ledamöter med enahanda antal personliga suppleanter för dessa. Ledamöter och suppleanter utses av förbundsstämman för tiden intill ordinarie förbundsstämman två år därefter.

Vid den ordinarie förbundsstämma, som följer närmast efter den, vid vilken styrelse första gången valts, uttages genom lottning att då avgå hälften eller vid udda antal närmast under hälften av antalet valda ledamöter och suppleanter.

Avgår styrelseledamot eller suppleant, innan hans mandattid utgått, skall vid nästa förbundsstämma fyllnadsval företagas för återstoden av mandattiden.

§ 23.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Den handhar enligt gällande lag och dessa stadgar förbundets angelägenheter, antager och avskedar all för dess rörelse nödig personal samt fastställer dennas anställningsvillkor.

Styrelsesammanträde hålles minst en gång varannan månad, varvid föres protokoll, som justeras senast vid nästa sammanträde av ordföranden jämte den eller dem, som därtill utsetts.

Styrelsen är beslutför, då minst halva antalet ledamöter eller suppleanter äro närvarande.

Styrelsen äger efter förvaltningsrådets hörande förvärva, avyttra eller med gäld belasta förbundet tillhörig fast egendom.

§ 24.

Förbundets firma tecknas av den eller dem, som styrelsen därtill utsett.

§ 25.

Förbundets räkenskaper avslutas för kalenderår. De skola jämte styrelsens förvaltningsberättelse vara för revisorerna tillgängliga senast den 1 april. I förvaltningsberättelsen skola införas såväl vinst- och förlusträkning som balansräkning.

Vid räkenskapernas avslutande skall tillses att:

1) betryggande avskrivningar blivit gjorda;
2) föreskrivna fondavsättningar skett;
3) osäkra fordringar upptagits endast till de belopp, varmed de beräknas kunna inflyta;
4) värdelösa fordringar avskrivits;
5) förbundets tillgångar ej upptagits över sina verkliga värden;
6) insatskapital, reservfond och andra fonder upptagits var för sig bland skulderna i balansräkningen.

§ 26.

För granskning av räkenskaperna och styrelsens förvaltning väljas vid ordinarie förbundsstämma årligen två revisorer, varav en skall vara auktoriserad revisor eller person med motsvarande kompetens, samt två suppleanter för dessa.

Efter avslutad revision skall till styrelsen avlämnas en till förbundet ställd revisionsberättelse, i vilken ansvarsfrihet för styrelsen skall till- eller avstyrkas.

Revisionsberättelsen skall vara avlämnad till styrelsen senast den 30 april.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

För revisorernas verksamhet må förbundsstämman fastställa instruktion.

§ 27.

Av förbundets överskott skall minst 10 procent avsättas till reservfond, intill dess denna uppgår till ett belopp, motsvarande minst fem gånger insatskapitalet. Därefter må bero på förbundsstämmans beslut, huruvida ytterligare medel skola avsättas till reservfonden. Nedgår reservfonden under stadgat belopp, skall avsättning åter göras, till dess den nått föreskriven storlek.

Förslår överskottet härtill, må efter förbundsstämmans beslut intill 5 procent ränta utbetalas å vid räkenskapsårets början till fullo inbetalda insatsbelopp.

I övrigt må befintligt överskott fonderas eller användas till direkt befrämjande av förbundets ändamål.

Vid sådan ränteutbetalning och utdelning till medlemmarna, som ovan sägs, skola bestämmelserna i § 18 lagen om ekonomiska föreningar iakttagas.

§ 28.

Vid avräkning för genom förbundet utförd försäljning av medlemmarnas produkter skall priset bestämmas med hänsyn tagen till produkternas kvalitet. Regler för dennas bedömande och för kvalitetsprissättningen utfärdas av styrelsen.

§ 29.

För förbundets förbindelser svara allenast dess tillgångar, vari inräknas ej inbetald del av insatserna.

§ 30.

Tvist mellan förbundet, å ena, samt styrelsen eller ledamot därav eller medlem, å andra sidan, avgöres genom skiljedom av tre personer enligt lagen om skiljemän, dock att, där styrelsen det påkallar, tvist mellan förbundet och medlem skall hänskjutas till domstol.

Tvist mellan förbundets medlemmar, uppkommen på grund av omständigheter, som sammanhänga med medlemskapet i förbundet, avgöres enligt lagen om skiljemän av tre skiljemän, av vilka vardera parten utsett en och förbundets styrelse den tredje.

§ 31.

Om tillgångar finnas sedan förbundet trätt i likvidation och likvidationen avslutats, skola, i den mån medlen därtill förslå, först återbetalas kvarstående medlemmars inbetalda insatser. Uppstår härefter överskott, skall detsamma fördelas mellan medlemmarna i förhållande till deras insatser.

Anm.: Även andra grunder än den här angivna kunna tänkas ifrågakomma vid fördelning av befintligt överskott i samband med föreningens upplösning. Eventuellt kan stadgas att överskottet skall tillföras något allmännyttigt ändamål.

§ 32.

I övrigt länder till efterrättelse vad som föreskrives i gällande lag om ekonomiska föreningar.

Bilaga 7.

Förslag
till
normalstadgar
för centrala försäljningsföreningar för fisket, typ A.

§ 1.

Föreningens firma är ..... centrala försäljningsförening för fisket utan personlig ansvarighet.

§ 2.

Styrelsen har sitt säte i .....

§ 3.

Föreningen skall vara medlem i Sveriges fiskeriförbund, förening u. p. a., vars styrelse äger bestämma omfattningen av föreningens verksamhetsområde.

§ 4.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att för medlemmarnas gemensamma räkning bedriva försäljning av fisk och skaldjur samt därav framställda produkter i syfte att bereda gynnsammast möjliga avsättning för medlemmarnas fångster ävensom genom annan ekonomisk verksamhet.

Föreningen skall i sin verksamhet ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar, som må meddelas av Sveriges fiskeriförbund.

§ 5.

Till medlemmar i föreningen kunna antagas lokala försäljningsföreningar för fisket (lokalföreningar) samt, om förbundets ändamål därigenom främjas, även andra företag på området. Ansökan om inträde göres skriftligen till styrelsen.

§ 6.

Lokalföreningarna ingå såsom medlemmar med det antal andelar, som motsvarar antalet medlemmar i lokalföreningen.

För varje andel skall till föreningen erläggas en insats av 10 kronor. Där såsom medlem antages annan än lokalförening, bestämmer styrelsen årsavgiftens storlek.

Anm.: Jfr anm. under § 5 i bilaga 6.

§ 7.

Uppsägning till utträde skall ske skriftligt. Sådan uppsägning må ej ske tidigare än fem år efter inträdet, och avgången ur föreningen sker vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller närmast efter sex månader, sedan uppsägningen inkommit till styrelsen.

Anm: Jfr anm. under § 10 i bilaga 6.

§ 8.

Bryter medlem mot stadgarna eller skadar han på annat sätt föreningen eller motarbetar dess intressen, äger styrelsen utesluta honom ur föreningen, därest han ej rättar sig efter av styrelsen meddelad varning.

Den, som ej åtnöjes med styrelsens beslut om uteslutning, äger få frågan hänskjuten till föreningsstämmans avgörande, därest anmälan därom tillställts styrelsen inom en månad efter det meddelande om uteslutningen avsänts till medlemmen.

§ 9.

Utträdande eller utesluten medlem äger ej rätt att utfå vare sig avgifter eller andel i fonder eller vinstmedel med undantag för det fall, som angives i § 44 mom. 2 av lagen om ekonomiska föreningar.

§ 10.

Föreningen är skyldig att i den mån icke omständigheter föreligga, som utgöra force majeure, mottaga alla partier av fisk och skaldjur, som till lokalföreningarna anslutna fiskare önska leverera.

Styrelsen äger utfärda leveransordning, innehållande närmare bestämmelser om leveranstider och leveransorter samt angående ordningen för klassificering, prissättning och likvidering av levererade varor samt meddela föreskrifter om fångstbegränsning m. m.

Om levererat parti är förskämt eller eljest behäftat med fel av sådan art, att partiet icke kan avyttras, kan leverantören, där denne ej är ansvarig för felet och varit i god tro, erhålla betalning efter av styrelsen fastställda grunder. För att täcka härigenom uppkomna förluster kan föreningsstämman besluta om uppläggande av en för ändamålet avsedd fond.

§ 11.

Föreningens organ äro:

1) föreningsstämma;
2) förvaltningsrådet;
3) styrelsen;
4) revisorerna.

Ingen kan samtidigt vara ledamot av förvaltningsråd och styrelse eller revisor.

§ 12.

Av lokalföreningarna utsedda ombud, ett för varje påbörjat 25-tal anslutna medlemmar, utgöra samlade det i lagen om ekonomiska föreningar avsedda föreningssammanträdet, här kallat föreningsstämma, och äga besluta å samtliga medlemmars vägnar.

§ 13.

Ordinarie föreningsstämma hålles årligen före maj månads utgång. Extra stämma hålles, då styrelsen anser nödigt eller då revisorerna eller minst $^1/_{10}$ av föreningens medlemmar därom gjort skriftlig framställning till styrelsen med angivande av det eller de ärenden, som skola behandlas.

Föreningsstämma öppnas av styrelsens ordförande, varefter de närvarande efter huvudtalet utse stämmans ordförande.

§ 14.

Vid ordinarie föreningsstämma skola följande ärenden förekomma:

1) val av ordförande vid stämman;
2) fråga om stämman utlysts i behörig ordning;
3) val av justeringsmän;
4) styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna verksamhetsåret;
5) revisorernas berättelse;
6) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
7) överskottets användning;
8) bestämmande av arvode och reseersättning åt styrelse, förvaltningsråd och revisorer;
9) bestämmande av antalet ledamöter i styrelsen;
10) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
11) val av revisorer och suppleanter för dessa;
12) ärenden, som av styrelsen upptagits i kallelsen eller av medlem skriftligen ingivits till styrelsen senast en månad före den för stämman utsatta dagen.

§ 15.

Å extra föreningsstämma må ej behandlas andra ärenden än sådana, som upptagits i kallelsen.

§ 16.

Kallelse till ordinarie föreningsstämma utfärdas av styrelsen senast 20 dagar före stämmans hållande genom brev med posten.

Andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom på sätt, styrelsen bestämmer.

§ 17.

Vid föreningsstämma äger varje ombud en röst. Rösträtt utövas personligen.

Röstning sker öppet, där ingen påkallar sluten sådan. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning, men i andra frågor gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

§ 18.

Till stöd för styrelsen vid dess handhavande av föreningens angelägenheter skall finnas ett förvaltningsråd med uppgift att deltaga i viktigare ärendens beredning.

Förvaltningsrådet består av lokalföreningarnas ordförande.

§ 19.

Vid sitt första sammanträde under året efter förrättade val utser förvaltningsrådet inom sig ordförande och vice ordförande.

Förvaltningsrådet kallas till sammanträde, när styrelsen så finner behövligt. En var medlem har en röst. Röstning sker öppet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

Vid sammanträde föres genom styrelsens försorg protokoll, vilket justeras av ordföranden jämte en därtill utsedd ledamot.

Ledamöter och suppleanter i styrelsen liksom ock föreningens affärsledare äga deltaga i förvaltningsrådets förhandlingar men ej i besluten.

§ 20.

Innan styrelsen fattar beslut, skall den inhämta förvaltningsrådets yttrande då fråga är om

1) uteslutning av medlem enligt § 8;
2) regler för kvalitetsbedömning och kvalitetsprissättning enligt § 10;
3) förvärv, intecknande eller försäljning av fast egendom.

Dessutom äger styrelsen till förvaltningsrådet för yttrande hänskjuta andra ärenden, som den finner lämpligt.

§ 21.

Föreningens styrelse består av minst tre och högst sju ledamöter och lika antal personliga suppleanter för dessa. Valet avser en tid av två år, räknat från ordinarie föreningsstämma ena året till ordinarie föreningsstämma två år därefter.

Första gången val enligt dessa stadgar äger rum, skola dock efter lottning hälften eller vid udda tal närmast under hälften av antalet valda ledamöter och suppleanter uttagas att avgå efter ett år.

Avgår styrelseledamot eller suppleant, innan hans mandattid utgått, skall vid nästa föreningsstämma fyllnadsval företagas för återstoden av mandattiden.

§ 22.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Den handhar enligt gällande lag och dessa stadgar föreningens angelägenheter, antager och avskedar för dess rörelse nödig personal samt fastställer dennas anställningsvillkor.

Styrelsesammanträde bör hållas minst en gång varannan månad, varvid föres protokoll, som justeras senast vid nästa sammnaträde av den eller dem, som därtill utsetts.

Styrelsen är beslutför, då minst hälften av ledamöterna eller suppleanterna äro närvarande.

§ 23.

Föreningens firma tecknas av den eller dem, som styrelsen därtill utsett.

§ 24.

Föreningens räkenskaper avslutas för kalenderår. De skola, jämte styrelsens förvaltningsberättelse, vara för revisorerna tillgängliga senast den 1 mars. I förvaltningsberättelsen skola införas såväl vinst- och förlusträkning som balansräkning.

Vid räkenskapernas avslutande skall tillses att:

1) betryggande avskrivningar blivit gjorda;
2) föreskrivna fondavsättningar skett;
3) osäkra fordringar upptagits endast till de belopp, varmed de beräknas inflyta;
4) värdelösa fordringar avskrivits;
5) föreningens tillgångar ej upptagits över sitt verkliga värde;
6) årsavgifter, reservfond och andra fonder upptagits var för sig bland skulderna i balansräkningen.

§ 25.

För granskning av räkenskaperna och styrelsens förvaltning väljas årligen två revisorer, varav en skall vara auktoriserad revisor eller person med motsvarande kompetens, samt två suppleanter för dessa.

Efter avslutad revision skall till styrelsen avlämnas en till föreningen ställd revisionsberättelse, i vilken ansvarsfrihet för styrelsen skall till- eller avstyrkas.

Revisionsberättelsen skall vara inlämnad till styrelsen senast den 1 april.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

För revisorernas verksamhet må föreningsstämma fastställa instruktion.

§ 26.

Av det överskott, som återstår, sedan medlemmarna erhållit slutlikvid för under året levererade partier av fisk och skaldjur, skall minst 20 procent avsättas till reservfond intill dess att denna uppgår till ett belopp, motsvarande minst fem gånger insatskapitalet. Därefter må bero på föreningsstämmans beslut huruvida ytterligare medel skola avsättas till reservfonden eller andra fonder, såsom en regleringsfond. Nedgår reservfonden under stadgat belopp, skall avsättning åter göras, till dess den nått föreskriven storlek.

Vidare skall av överskottet årligen avsättas minst en procent till en upplysningsfond. Till upplysningsfonden influtna medel må av styrelsen disponeras för upplysningsverksamhet.

Återstoden av överskottet användes på sätt föreningsstämman äger besluta, antingen till utdelning eller till främjande av föreningens intressen.

§ 27.

För föreningens förbindelser svara allenast dess tillgångar.

§ 28.

Tvist mellan föreningen å ena, samt styrelsen eller ledamot därav eller medlem å andra sidan avgöres genom skiljedom av tre personer enligt lagen om skiljemän. Tvist mellan föreningen och medlem hänskjutes dock till domstol, om styrelsen det påkallar.

§ 29.

Om, sedan föreningen trätt i likvidation och dess affärer lagligen avvecklats, tillgångar finnas, skola av dessa, i den mån de därtill förslå, först återbetalas kvarstående medlemmars inbetalda insatser.

Uppstår härefter överskott, skall detsamma fördelas mellan kvarstående medlemmar i förhållande till antalet andelar i föreningen.

Anm.: Jfr anm. under § 31 i bilaga 6.

§ 30.

I övrigt länder till efterrättelse vad som föreskrives i gällande lag om ekonomiska föreningar.

Bilaga 8.

Förslag

till

normalstadgar

för centrala försäljningsföreningar för fisket, typ B.

§ 1.

Föreningens firma är ..... centrala försäljningsförening för fisket utan personlig ansvarighet.

§ 2.

Styrelsen har sitt säte i .....

§ 3.

Föreningen skall vara medlem i Sveriges fiskeriförbund, förening u. p. a., vars styrelse äger bestämma omfattningen av föreningens verksamhetsområde.

§ 4.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att för medlemmarnas gemensamma räkning bedriva försäljning av fisk och skaldjur samt därav framställda produkter i syfte att bereda gynnsammast möjliga avsättning för medlemmarnas fångster ävensom genom annan härmed sammanhängande verksamhet.

Föreningen skall i sin verksamhet ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar, som må meddelas av Sveriges fiskeriförbund.

§ 5.

Till medlemmar i föreningen kunna antagas envar enskild fiskare eller samfällighet, som bedriver fiske för försäljning och är bosatt inom föreningens verksamhetsområde. Ansökan om inträde göres skriftligen till styrelsen.

§ 6.

Vid inträdet betalar varje medlem en insats av 25 kronor.

Anm.: Jfr anm. under § 5 i bilaga 6.

§ 7.

Medlem är skyldig

att till föreningen avyttra alla av medlemmen hemförda fångster av fisk och skaldjur, i den mån varan ej är avsedd att förbrukas i medlemmens hushåll eller försäljas till hushållskonsumtion,

att vid styrelsens påfordran avgiva intyg, att han behörigen fullgjort honom åliggande leveransskyldighet eller förklaring över i vad mån han däruti brustit,

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter styrelsen må utfärda för befrämjande av föreningens ändamål.

Underlåter medlem fullgöra honom åliggande leveransskyldighet utan att styrelsen därtill lämnat sitt medgivande, erlägge han, där varan försålts i annan ordning, såsom skadestånd till föreningen ett belopp motsvarande hälften av vad vid sådan försäljning influtit.

§ 8.

Uppsägning till utträde skall ske skriftligen. Sådan uppsägning må ej ske tidigare än fem år efter inträdet, och avgången ur föreningen sker vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller närmast efter sex månader, sedan uppsägningen inkommit till styrelsen.

Anm.: Jfr anm. under § 10 i bilaga 6.

§ 9.

Bryter medlem mot stadgarna eller skadar han på annat sätt föreningen eller motarbetar dess intressen, äger styrelsen utesluta honom ur föreningen, därest han ej rättar sig efter av styrelsen meddelad varning.

Den, som ej åtnöjes med styrelsens beslut om uteslutning, äger få frågan hänskjuten till föreningsstämmans avgörande, därest anmälan därom tillställts styrelsen inom en månad efter det meddelande om uteslutningen avsänts till medlemmen.

§ 10.

Utträdande eller utesluten medlem äger ej rätt att utfå vare sig avgifter eller andel i fonder eller vinstmedel med undantag för det fall, som angives i § 44 mom. 2 av lagen om ekonomiska föreningar.

§ 11.

Föreningen är skyldig att i den mån icke omständigheter föreligga, som utgöra force majeure, mottaga alla partier av fisk och skaldjur, som medlemmarna önska leverera.

Styrelsen äger utfärda leveransordning, innehållande närmare bestämmelser om leveranstider och leveransorter samt angående ordningen för klassificering, prissättning och likvidering av levererade varor samt meddela föreskrifter om fångstbegränsning m. m.

Om levererat parti är förskämt eller eljest behäftat med fel av sådan art, att partiet icke kan avyttras, kan leverantören, där denne ej är ansvarig för felet och varit i god tro, erhålla betalning efter av styrelsen fastställda grunder. För att täcka härigenom uppkomna förluster kan föreningsstämman besluta om uppläggande av en för ändamålet avsedd fond.

§ 12.

Föreningens organ äro:
1) föreningsstämman;
2) förvaltningsrådet;
3) styrelsen;
4) revisorerna.

Ingen kan samtidigt vara ledamot av förvaltningsråd och styrelse eller revisor.

§ 13.

Ordinarie föreningsstämma hålles årligen före maj månads utgång. Extra stämma hålles, då styrelsen anser nödigt eller då revisorerna eller minst $^1/_{20}$ av föreningens medlemmar därom gjort skriftlig framställning till styrelsen med angivande av det eller de ärenden, som skola behandlas.

Föreningsstämma öppnas av styrlsens ordförande, varefter de närvarande efter huvudtalet utse stämmans ordförande.

§ 14.

Vid ordinarie föreningstämma skola följande ärenden förekomma:
1) val av ordförande vid stämman;
2) fråga om stämman utlysts i behörig ordning;
3) val av justeringsmän;
4) styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna verksamhetsåret;
5) revisorernas berättelse;
6) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
7) överskottets användning;
8) bestämmande av arvode och reseersättning åt styrelse, förvaltningsråd och revisorer;
9) bestämmande av antalet ledamöter i styrelsen;
10) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
11) val av ledamöter i förvaltningsrådet;
12) val av revisorer och suppleanter för dessa;
13) ärenden, som av styrelsen upptagits i kallelsen eller av medlem skriftligen ingivits till styrelsen senast en månad före den för stämman utsatta dagen.

§ 15.

Å extra föreningsstämma må ej behandlas andra ärenden än sådana, som upptagits i kallelsen.

§ 16.

Kallelse till ordinarie föreningsstämma utfärdas av styrelsen senast 20 dagar före stämmans hållande genom brev med posten.

Andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom på sätt, styrelsen bestämmer.

§ 17.

Vid föreningsstämma äger varje medlem en röst. Rösträtt utövas personligen.

Röstning sker öppet, där ingen påkallar sluten sådan. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning, men i andra frågor gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

§ 18.

Till stöd för styrelsen vid dess handhavande av föreningens angelägenheter skall finnas ett förvaltningsråd, bestående av tio personer med uppgift att deltaga i viktigare ärendens beredning.

Ledamöter i förvaltningsrådet utses av föreningsstämman.

§ 19.

Vid sitt första sammanträde under året efter förrättade val utser förvaltningsrådet inom sig ordförande och vice ordförande.

Förvaltningsrådet kallas till sammanträde, när styrelsen så finner behövligt. En var medlem har en röst. Röstning sker öppet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

Vid sammanträde föres genom styrelsens försorg protokoll, vilket justeras av ordföranden jämte en därtill utsedd ledamot.

Ledamöter och suppleanter i styrelsen liksom ock föreningens affärsledare äga deltaga i förvaltningsrådets förhandlingar men ej i besluten.

§ 20.

Innan styrelsen fattar beslut, skall den inhämta förvaltningsrådets yttrande då fråga är om

1) uteslutning av medlem enligt § 9;
2) regler för kvalitetsbedömning och kvalitetsprissättning enligt § 11;
3) förvärv, intecknande eller försäljning av fast egendom.

Dessutom äger styrelsen till förvaltningsrådet för yttrande hänskjuta andra ärenden, som den finner lämpligt.

§ 21.

Föreningens styrelse består av minst tre och högst sju ledamöter och lika antal personliga suppleanter för dessa. Valet avser en tid av två år, räknat från ordinarie föreningsstämma ena året till ordinarie föreningsstämma två år därefter.

Första gång val enligt dessa stadgar äger rum, skola dock efter lottning hälften eller vid udda tal närmast under hälften av antalet valda ledamöter och suppleanter uttagas att avgå efter ett år.

Avgår styrelseledamot eller suppleant, innan hans mandattid utgått, skall vid nästa föreningsstämma fyllnadsval företagas för återstoden av mandattiden.

§ 22.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Den handhar enligt gällande lag och dessa stadgar föreningens angelägenheter, antager och avskedar för dess rörelse nödig personal samt fastställer dennas anställningsvillkor.

Styrelsesammanträde bör hållas minst en gång varannan månad, varvid föres protokoll, som justeras senast vid nästa sammanträde av den eller dem, som därtill utsetts.

Styrelsen är beslutför, då minst hälften av ledamöterna eller suppleanterna äro närvarande.

§ 23.

Föreningens firma tecknas av den eller dem, som styrelsen därtill utsett.

§ 24.

Föreningens räkenskaper avslutas för kalenderår. De skola, jämte styrelsens förvaltningsberättelse, vara för revisorerna tillgängliga senast den 1 mars. I förvaltningsberättelsen skola införas såväl vinst- och förlusträkning som balansräkning.

Vid räkenskapernas avslutande skall tillses att:

1) betryggande avskrivningar blivit gjorda;

2) föreskrivna fondavsättningar skett;

3) osäkra fordringar upptagits endast till de belopp, varmed de beräknas inflyta;

4) värdelösa fordringar avskrivits;

5) föreningens tillgångar ej upptagits över sitt verkliga värde;

6) årsavgifter, reservfond och andra fonder upptagits var för sig bland skulderna i balansräkningen.

§ 25.

För granskning av räkenskaperna och styrelsens förvaltning väljas årligen två revisorer, varav en skall vara auktoriserad revisor eller person med motsvarande kompetens, samt två suppleanter för dessa.

Efter avslutad revision skall till styrelsen avlämnas en till föreningen ställd revisionsberättelse, i vilken ansvarsfrihet för styrelsen skall till- eller avstyrkas.

Revisionsberättelsen skall vara inlämnad till styrelsen senast den 1 april.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

För revisorernas verksamhet må föreningsstämma fastställa instruktion.

§ 26.

Av det överskott, som återstår, sedan medlemmarna erhållit slutlikvid för under året levererade partier av fisk och skaldjur, skall minst 20 procent avsättas till reservfond intill dess att denna uppgår till ett belopp, mot-

svarande minst fem gånger insatskapitalet. Därefter må bero på föreningsstämmans beslut huruvida ytterligare medel skola avsättas till reservfonden eller andra fonder, såsom en regleringsfond. Nedgår reservfonden under stadgat belopp, skall avsättning åter göras, till dess den nått föreskriven storlek.

Vidare skall av överskottet årligen avsättas minst en procent till en upplysningsfond. Till upplysningsfonden influtna medel må av styrelsen disponeras för upplysningsverksamhet.

Återstoden av överskottet användes på sätt föreningsstämman äger besluta, antingen till utdelning eller till främjande av föreningens intressen.

§ 27.

För föreningens förbindelser svara allenast dess tillgångar.

§ 28.

Tvist mellan föreningen å ena, samt styrelsen eller ledamot därav eller medlem å andra sidan avgöres genom skiljedom av tre personer enligt lagen om skiljemän. Tvist mellan föreningen och medlem hänskjutes dock till domstol, om styrelsen det påkallar.

§ 29.

Om, sedan föreningen trätt i likvidation och dess affärer lagligen avvecklats, tillgångar finnas, skola av dessa, i den mån de därtill förslå, först återbetalas kvarstående medlemmars inbetalda insatser.

Uppstår härefter överskott, skall detsamma fördelas mellan kvarstående medlemmar i förhållande till antalet andelar i föreningen.

Anm.: Jfr anm. under § 31 i bilaga 6.

§ 30.

I övrigt länder till efterrättelse vad som föreskrives i gällande lag om ekonomiska föreningar.

Bilaga 9.

Förslag
till
normalstadgar
för lokala försäljningsföreningar för fisket.

§ 1.

Föreningens firma är ..... lokala försäljningsförening för fisket utan personlig ansvarighet.

§ 2.

Styrelsen har sitt säte i .....

§ 3.

Föreningen skall vara medlem i central försäljningsförening för fisket (centralförening) och genom denna ansluten till Sveriges fiskeriförbund, förening u. p. a.

Föreningens verksamhetsområde bestämmes av centralföreningen.

§ 4.

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att i samverkan med centralföreningen sörja för ändamålsenligt tillvaratagande av fisk- och skaldjursfångster samt efter centralföreningens uppdrag bedriva försäljning av fisk och skaldjur för medlemmarnas gemensamma räkning ävensom idka annan ekonomisk verksamhet.

Föreningen skall i sin verksamhet ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar, som må meddelas av centralföreningen.

§ 5.

Till medlemmar i föreningen kan antagas envar enskild fiskare eller samfällighet, som bedriver fiske för försäljning och är bosatt inom föreningens verksamhetsområde. Ansökan om inträde göres skriftligen till styrelsen, som däröver meddelar beslut.

§ 6.

Vid inträdet betalar varje medlem en inträdesavgift av 25 kronor.

Anm.: Jfr anm. under § 5 i bilaga 6.

§ 7.

Medlem är skyldig

att till föreningen eller, efter föreningens anvisning, till vederbörande centralförening avyttra alla av medlemmen hemförda fångster av fisk och skal-

djur, i den mån varan ej är avsedd att förbrukas i medlemmens hushåll eller försäljas direkt till hushållskonsumtion,

att vid styrelsens påfordran avgiva intyg, att han behörigen fullgjort honom åliggande leveransskyldighet eller förklaring över i vad mån han däruti brustit,

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter styrelsen må utfärda för befrämjande av föreningens ändamål.

Underlåter medlem fullgöra honom åliggande leveransskyldighet utan att styrelsen därtill lämnat sitt medgivande, erlägge han, där varan försålts i annan ordning, såsom skadestånd till föreningen ett belopp motsvarande hälften av vad vid sådan försäljning influtit.

§ 8.

Uppsägning till utträde skall ske skriftligt. Sådan uppsägning må ej ske tidigare än fem år efter inträdet, och avgången ur föreningen sker vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller närmast efter sex månader, sedan uppsägningen inkommit till styrelsen.

Anm. Jfr anm. under § 10 i bilaga 6.

§ 9.

Bryter medlem mot stadgarna eller skadar han på annat sätt föreningen eller motarbetar dess intressen, äger styrelsen utesluta honom ur föreningen, därest han ej rättar sig efter av styrelsen meddelad varning.

Den, som ej åtnöjes med styrelsens beslut om uteslutning, äger få frågan hänskjuten till föreningsstämmans avgörande, därest anmälan därom tillställts styrelsen inom en månad efter det meddelande om uteslutning avsänts till medlemmen.

§ 10.

Utträdande eller utesluten medlem äger ej rätt att utfå vare sig avgifter eller andel i fonder eller vinstmedel med undantag för det fall, som angives i § 44 mom. 2 lagen om ekonomiska föreningar.

§ 11.

Föreningen är skyldig att efter centralföreningens uppdrag i den mån icke omständigheter föreligga, som utgöra force majeure, lämna erforderlig medverkan vid tillvaratagande, distribution och saluförande av medlemmarnas fångster.

§ 12.

Föreningens organ äro:

1) föreningsstämman;
2) styrelsen;
3) revisorerna.

Ingen kan samtidigt vara ledamot av styrelse och revisor.

§ 13.

Ordinarie föreningssammanträde (föreningsstämma) hålles årligen före april månads utgång. Extra stämma hålles, då styrelsen anser nödigt eller då revisorerna eller minst $^1/_{10}$ av föreningens medlemmar därom gjort skriftlig framställning till styrelsen med angivande av det eller de ärenden, som skola behandlas.

Föreningsstämma öppnas av styrelsens ordförande, varefter de närvarande efter huvudtalet utse stämmans ordförande.

§ 14.

Vid ordinarie föreningsstämma skola följande ärenden förekomma:

1) val av ordförande vid stämman;
2) fråga om stämman utlysts i behörig ordning;
3) val av justeringsmän;
4) styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna verksamhetsåret;
5) revisorernas berättelse;
6) fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
7) överskottets användning;
8) bestämmande av arvode och reseersättning åt styrelse och revisorer;
9) bestämmande av antalet ledamöter i styrelsen;
10) val av ledamöter och suppleanter i styrelsen;
11) val av revisorer och suppleanter för dessa;
12) ärenden, som av styrelsen upptagits i kallelsen eller av medlem skriftligen ingivits till styrelsen senast en månad före den för stämman utsatta dagen.

§ 15.

Å extra föreningsstämma må ej behandlas andra ärenden än sådana, som upptagits i kallelsen.

§ 16.

Kallelse till ordinarie föreningsstämma utfärdas av styrelsen senast 20 dagar före stämmans hållande genom brev med posten.

Andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom på sätt, styrelsen bestämmer.

§ 17.

Vid föreningsstämma äger varje medlem en röst. Rösträtt utövas personligen.

Röstning sker öppet, där ingen påkallar sluten sådan. Vid lika röstetal avgöres val genom lottning, men i andra frågor gäller den mening, som biträdes av fungerande ordföranden.

§ 18.

Föreningens styrelse består av minst tre och högst sju ledamöter och lika antal personliga suppleanter för dessa. Valet avser en tid av två år, räknat

från ordinarie föreningsstämma ena året till ordinarie föreningsstämma två år därefter.

Första gången val enligt dessa stadgar äger rum, skola dock efter lottning hälften eller vid udda tal närmast under hälften av antalet valda ledamöter och suppleanter uttagas att avgå efter ett år.

Avgår styrelseledamot eller suppleant, innan hans mandattid utgått, skall vid nästa föreningsstämma fyllnadsval företagas för återstoden av mandattiden.

§ 19.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Den handhar enligt gällande lag och dessa stadgar föreningens angelägenheter, antager och avskedar för dess rörelse nödig personal samt fastställer dennas anställningsvillkor.

Styrelsesammanträde bör hållas minst en gång varannan månad, varvid föres protokoll, som justeras senast vid nästa sammanträde av den eller dem, som därtill utsetts.

Styrelsen är beslutför, då minst hälften av ledamöterna eller suppleanterna äro närvarande.

§ 20.

Föreningens firma tecknas av den eller dem, som styrelsen därtill utsett.

§ 21.

Föreningens räkenskaper avslutas för kalenderår. De skola, jämte styrelsens förvaltningsberättelse, vara för revisorerna tillgängliga senast den 1 februari. I förvaltningsberättelsen skola införas såväl vinst- och förlusträkning som balansräkning.

Vid räkenskapernas avslutande skall tillses att:

1) betryggande avskrivningar blivit gjorda;

2) föreskrivna fondavsättningar skett;

3) osäkra fordringar upptagits endast till de belopp, varmed de beräknas inflyta;

4) värdelösa fordringar avskrivits;

5) föreningens tillgångar ej upptagits över sitt verkliga värde;

6) insatskapital, reservfond och andra fonder upptagits var för sig bland skulderna i balansräkningen.

§ 22.

För granskning av räkenskaperna och styrelsens förvaltning väljas årligen två revisorer samt två suppleanter för dessa.

Efter avslutad revision skall till styrelsen avlämnas en till föreningen ställd revisionsberättelse, i vilken ansvarsfrihet för styrelsen skall till- eller avstyrkas.

Revisionsberättelsen skall vara inlämnad till styrelsen senast den 1 mars.

Över av revisorerna gjorda anmärkningar åligger det styrelsen att avgiva skriftlig förklaring.

För revisorernas verksamhet må föreningsstämma fastställa instruktion.

§ 23.

Av det överskott, som återstår, sedan medlemmarna erhållit slutlikvid för under året levererade partier av fisk och skaldjur, skall minst 5 procent avsättas till reservfond intill dess att denna uppgår till ett belopp, motsvarande minst fem gånger insatskapitalet. Därefter må bero på föreningsstämmans beslut huruvida ytterligare medel skola avsättas till reservfonden eller andra fonder, såsom en regleringsfond. Nedgår reservfonden under stadgat belopp, skall avsättning åter göras, till dess den nått föreskriven storlek.

Vidare skall av överskottet årligen avsättas minst en procent till en upplysningsfond. Till upplysningsfonden influtna medel må av styrelsen disponeras för upplysningsverksamhet.

Återstoden av överskottet användes på sätt föreningsstämman äger besluta, antingen till utdelning eller till främjande av föreningens intressen.

§ 24.

För föreningens förbindelser svara allenast dess tillgångar.

§ 25.

Tvist mellan föreningen, å ena, samt styrelsen eller ledamot därav eller medlem å andra sidan avgöres genom skiljedom av tre personer, enligt lagen om skiljemän. Tvist mellan föreningen och medlem hänskjutes dock till domstol, om styrelsen det påkallar.

§ 26.

Om, sedan föreningen trätt i likvidation och dess affärer lagligen avvecklats, tillgångar finnas, skola av dessa, i den mån de därtill förslå, först återbetalas kvarstående medlemmars inbetalda insatser.

Uppstår härefter överskott, skall detsamma fördelas mellan kvarstående medlemmar i förhållande till värdet av de leveranser envar verkställt under senast förflutna 10 hela kalenderår.

Anm.: Jfr anm. under § 31 i bilaga 6.

§ 27.

I övrigt länder till efterrättelse vad som föreskrives i gällande lag om ekonomiska föreningar.

Innehållsförteckning.

Sid.

Skrivelse till statsrådet och chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet . 3

Motiv.

1. *Inledning* 5
   - Det svenska fiskets omfattning och betydelse för folkförsörjningen.... 5
   - Statistiska uppgifter angående import och export av fisk..... 6
   - Fiskförsäljningens nuvarande organisation 7
   - Nuvarande ekonomisk föreningsrörelse inom fisket..... 12

2. *Förslag* 14
   - Allmänna synpunkter på frågan om fiskmarknadens reglering..... 14
   - De blivande ekonomiska organisationerna och dessas uppgifter..... 20
   - Reglering av handeln med fisk 26
   - Import och export av fisk 28
   - Frågan om prisreglering å fisk 30
   - Organisationsanslag och rörelsekapital..... 34
   - Statlig tillsyn över regleringssystemets tillämpning..... 35
   - Sammanfattning 36

Författningsförslag.

Förslag till förordning om viss reglering av handeln med fisk m. m. (Bil. 1) 38
Förslag till förordning angående reglering av införseln av fisk och skaldjur (Bil. 2)..... 41
Förslag till förordning angående reglering av exporten av fisk och skaldjur (Bil. 3)..... 43
Förslag till förordning angående anordnande av prisreglering å fisk och skaldjur m. m. (Bil. 4) 44
Förslag till instruktion för statens fiskenämnd (Bil. 5)..... 46
Förslag till stadgar för Sveriges fiskeriförbund (Bil. 6)..... 48
Förslag till normalstadgar för centrala försäljningsföreningar, typ A (Bil. 7). 56
Förslag till normalstadgar för centrala försäljningsföreningar, typ B (Bil. 8). 62
Förslag till normalstadgar för lokala försäljningsföreningar (Bil. 9) 68
Innehållsförteckning 73

Statens offentliga utredningar 1941

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Åtgärder för bekämpande av homosexualitetens samhällsfarliga yttringar. [3]
Förslag till rättegångsbalk. [7]
Lagberedningens förslag till lag om aktiebolag m. m. 1. Lagtext. [8] 2. Motiv. [9]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

1938 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen. [10]
Betänkande ang. revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen. Del 1. Lönegraderna A 1—A 29. [17]

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Betänkande med allmänna riktlinjer för åstadkommande av tidigare inbetalning av utskylder. Del 1. [5] Del 2. [6]

Politi.

Betänkande med förslag om inrättande av en statlig brandskola m. m. [11]

Nationalekonomi och socialpolitik.

Utredning ang. byggnadskostnaderna. [4]
Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdda krisen. Del. 1. Tiden augusti 1939—juni 1940. [18]

Hälso- och sjukvård.

Betänkande rörande bekämpande av väggohyra. [15]

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binäringar.

Betänkande ang. fiskarenas ekonomiska organisation och reglering av fiskmarknaden. [19]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Betänkande ang. vattenförorening. 2. Tekniska och biologiska utredningar. [16]

Industri.

Betänkande med utredning och förslag till åtgärder för främjande av hantverk och småindustri. [14]

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen

Betänkande med förslag till förstatligande av den allmänna väghållningen på landet m. m. [12]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Betänkande med förslag rörande restaureringen av Uppsala domkyrka. [2]
Förslag till revision av den svenska evangelieboken. [13]

Försvarsväsen.

Sociala försvarsberedskapskommittén. Betänkande. Del 3. Förslag till krigspensionsförordning m. m. [1]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.

Marcus Boktr.-A.-B., Sthlm 418058